

QUELLEN UND SCHRIFTTUM

Unveröffentlichte Quellen

Arkivo de UEA (AdUEA)

Arkivo de UEA en Biblioteko Hector Hodler

bei der Universala Esperanto-Asocio

Nieuwe Binnenweg 176

NL-3015 BJ Rotterdam

Das historische Archiv des Esperanto-Weltbundes hat thematische Abteilungen, die mit einem Buchstaben beginnen. Daneben gibt es die Kongressabteilung (auch mit veröffentlichten Materialien wie den Kongressbroschüren), die *Jar-skatoloj* zu den einzelnen Jahren und das Fotoarchiv. Innerhalb der Abteilung gilt in der Regel das chronologische Prinzip, falls die betreffende Provenienzstelle nicht eine andere Ordnung gewählt hat. In den Anmerkungen zur vorliegenden Arbeit wird die jeweilige Archivschachtel und danach das betreffende Schriftstück erwähnt.

Verwendet wurden folgende Abteilungen:

- B *Kongresoj* (Kongresse)
- D *Informado* (Öffentlichkeitsarbeit), mit den Beständen des CED
- F *Landoj* (Länder)
- H *Administrado* (Verwaltung), mit den Materialien zur Satzung
- K *Junularo* (Jugend)

(Beispiel: AdUEA: B-056, darin: Brief von Jakob an das Kongresskomitee in Stockholm, 27. Februar 1934.)

Hinzu kommt die Abteilung T unter anderem mit den Arbeitsmaterialien der Organe des Weltbundes und Korrespondenzen. Sie ist enger gegliedert nach den Amtszeiten von Vorsitzenden und vergleichbaren Abschnitten:

- T01 Hodler (bis März 1920)
- T02 Stettler und Privat (1920-34)
- T03 Bastien (UEA 1934-36, IEL)

- T04 Genfer UEA
- T05 Malmgren (1947-56)
- T06 Canuto, Yagi und Lapenna (1956-74)
- T07 Tonkin und Maertens (1974-89)
- T08 Wells, Lee und Enderby (1989-2001)
- T09 Corsetti (seit 2001)

Die Provenienz und Beschaffenheit einiger Materialien machten es vorteilhaft, drei „Große Schachteln“ einzurichten, mit darin namentlich gekennzeichneten Ordnern. Dabei handelt es sich um:

- T02-010, mit Leitungsmaterialien 1920-36
- T03-004, mit den Komitato-Materialien 1936-81
- T03-006, mit den Vorstandsmaterialien 1936-79

(Beispiel: AdUEA: T02-010, Stettler-Jakob 1922-1923 [= Name des Ordners], darin: Brief von Jakob an Stettler, 10. Oktober 1923.)

Hinzu kommt das Fotoarchiv der UEA, aus dem die hier verwendeten Bilder stammen. Sie sind bei Personen alphabetisch, bei den Kongressen chronologisch geordnet.

Arkivo de Esperanto-Asocio de Britio (AdEAB)

Arkivo de Esperanto-Asocio de Britio, Biblioteko Montagu C. Butler

Mill Farm House

Bedfield, Woodbridge

Suffolk IP13 7EA

Großbritannien

Verwendet für diese Arbeit wurden die Vorstandsprotokolle des Britischen Esperanto-Bundes sowie die durchnummerierten Schachteln des Nachlasses von Harry William Holmes.

(Beispiele: AdEAB: E06 (41) BEA-42, darin: Minutes of Council Meeting, 12. September 1936; AdEAB: Holmes 22, darin: Brief von Canuto an das Komitato, über Holmes, 27. Juli 1960.)

Centro pri Dokumentado kaj Esploro de la Lingvo Internacia (CDELI)

Centro pri Dokumentado kaj Esploro de la Lingvo Internacia

Rue du Progrès 33

CH-2305 La Chaux-de-Fonds

Die Archivbestände des CDELI sind größtenteils Nachlässe und daher nach Personen geordnet. Hier wurde nur der Nachlass von Hans Jakob eingesehen.

Verwendete Korrespondenz und Gespräche mit dem Verfasser

Alberto Barrocas, schriftliche Mitteilung vom 22. August 2005.

Colin Beckford, schriftliche Mitteilung vom 24. September 2004.

Werner Bormann, schriftliche Mitteilung vom 1. Juli 2003, Gespräche vom 29. September und 16. Oktober 2005.

Ivo Borovečki, schriftliche Mitteilungen vom 13. März und 6. Mai 2003.

Osmo Buller, schriftliche Mitteilung vom 13. November 2005, Gespräch vom 9. September 2004.

Renato Corsetti, schriftliche Mitteilung vom 1. Dezember 2004.

Dieter Dungert, schriftliche Mitteilungen vom 7. Oktober 2003 und 13. Oktober 2005.

Mark Fettes, schriftliche Mitteilung vom 28. Oktober 2005.

Gian Carlo Fighiera, Gespräch vom 26. März 2005.

Rudolf-Josef Fischer, schriftliche Mitteilung vom 13. Juni 2006.

Claude Gacond, Gespräch vom 21. Mai 2003.

Povilas Jegorovas, Gespräch vom 28. November 2005.

Helmut Klünder, schriftliche Mitteilungen vom 3. und 6. September 2005.

Boris Kolker, schriftliche Mitteilung vom 4. Juli 2005.

Ulrich Lins, schriftliche Mitteilungen vom 21. Juni, 12. August, 4. und 25. September 2005, 26. März 2006.

Carlos Maria, schriftliche Mitteilung vom 19. Oktober 2005.

Ulrich Matthias, schriftliche Mitteilung vom 11. September 2005.

Carlo Minnaja, schriftliche Mitteilungen vom 6. Dezember 2003 und 13. Juni 2004.

John Rapley, schriftliche Mitteilungen vom 23. November, 6. und 12. Dezember 2003, 19. August 2005.

Victor Sadler, schriftliche Mitteilung vom 1. Juli 2004, Gespräche vom 29. Januar und 14. September 2004.

Vladimir Samodaj, Gespräch am 13. Mai 2006.

Siegfried Schlumberger, schriftliche Mitteilung vom 24. Oktober 2005.

Flóra Szabó-Felső, schriftliche Mitteilung vom 16. September 2004.

László Szilvási, Gespräch vom 29. April 2006.

Humphrey Tonkin, Gespräch vom 11. Januar 2006.

Veröffentlichte Quellen

Jährliche Publikationen der Verbände (Siglen JL, OD, ED, ODE)

Die Jahrbücher des Esperanto-Weltbundes werden mit JL abgekürzt. In den Jahren mit zwei Teilen pro Jahr (IEL 1940-46, UEA 1947-74) wurde eine römische Ziffer beigefügt. Für die Zeit des Schismas kommt in Klammern der Name der jeweiligen Organisation hinzu. Beispiel: „JL-I 1945 (IEL)“ ist der erste Teil des IEL-Jahrbuches von 1945. Die offiziellen Mitteilungen, die unregelmäßig und unter unterschiedlicher Nummerierung in *Esperanto* bzw. *Esperanto Internacia* erschienen, werden im Schrifttum aufgelistet („Oficiala Informilo“).

Als der Weltbund noch einen eigenen UEA-Kongress hatte, erschienen die Kongresstexte im *Oficiala Dokumentaro* (OD). Verwendet wurden hier:

Universala Esperanto-Asocio. [1910]: *Oficiala Dokumentaro de la 1a Kongreso de Universala Esperanto-Asocio. Augsburg 1910. Washington 1910*, Genf o. J.

Universala Esperanto-Asocio. 1913: *Oficiala Dokumentaro de la 4a Kongreso de Universala Esperanto-Asocio, 1a parto (programo, raportoj)*, Berno 1913, Genf.

Das Esperantistische Zentralbüro ECO in Paris gab, während es für die Weltkongresse verantwortlich war, die *Esperantistaj Dokumentaroj* (ED) heraus. Verwendet wurden hier:

Esperantista Centra Oficejo. Mai 1914: *Esperantista Dokumentaro pri la oficialaj, historiaj, bibliografiaj kaj statistikaj aferoj, Kajero 26, I. A Kongresoj. Naŭa Universala Kongreso de Esperanto*, Paris.

Esperantista Centra Oficejo. Dezember 1915: *Esperantista Dokumentaro pri la oficialaj, historiaj, bibliografiaj kaj statistikaj aferoj, Kajero 28, I. A Kongresoj. Deko Universala Kongreso de Esperanto*, Paris.

Esperantista Centra Oficejo. Dezember 1917: *Esperantista dokumentaro pri la oficialaj, historiaj, bibliografiaj kaj statistikaj aferoj, Kajero 29, I. A Kongresoj. 12. Dekunua Universala Kongreso de Esperanto*, Paris.

Esperantista Centra Oficejo. März 1921: *Esperantista Dokumentaro, Kajero 31, I. A Kongresoj. 13. Dekdua Universala Kongreso de Esperanto*, Paris.

Das Internationale Zentralkomitee ICK übernahm nach 1922 die Kongresse vom ECO und gab jährlich ein *Oficiala Dokumentaro Esperantista* (ODE) heraus; das letzte von 1934 erschien bereits unter dem Namen des Weltbundes. Verwendet wurden hier:

Internacia Centra Komitato de la Esperanto-Movado. 1933: *Oficiala Dokumentaro Esperantista. Dudekkvina Universala Kongreso de Esperanto (Köln 29 julio – 5 aŭgusto 1933)*, Genf.

Universala Esperanto-Asocio. 1934: *Oficiala Dokumentaro Esperantista: Dudeksesa Universala Kongreso de Esperanto (Stockholm 4-11 August 1934)*, Genf.

Ein einziges Mal und daher ohne Sigle erscheint in der Arbeit das Jahrbuch der *Société pour la Propagation de l'Espéranto: Annuaire – Jarlibro*. 1899-1900, Epernay o. J.

Zeitschriften

Für die Arbeit erfolgte eine Gesamtdurchsicht der Zeitschrift *Esperanto* des Weltbundes und der Zeitschrift *Esperanto Internacia* der IEL. Teilweise durchgesehen bzw. verwendet wurden:

Internationale Esperanto-Zeitschriften:

Bulteno de I.E.L.

Esperantisto, La

Esperanto Internacia (die Nummerierung wurde nicht mit dem Gründungsjahr 1936, sondern erst im Folgejahr begonnen (d.h. 1937 = „1. Jahrgang“))

Esperanto Triumfonta / Heroldo de Esperanto

Esperanto. Bulteno de l' Internacia Esperanto-Oficejo de la redakcio de „Enciklopedio de Esperanto“ kaj de l' Esperantista Interhelpo

Horizonto

Internacia Kulturo

Kontakto

Lingvo Internacia

Esperantista Laboristo

Literatura Mondo

Paco

Praktiko, La

Oficiala Gazeto Esperantista
Sennaciulo

Zeitschriften von nationalen Esperanto-Verbänden:

Belgien: *Belga Esperantisto*, *Flandra Esperantisto*, *Sonorilo*

Dänemark: *Dansk Esperanto-Blad*, *Eĥo*

Deutschland: *Germana Esperantisto* / *Der Deutsche Esperantist* (es ist hier immer die A-Ausgabe gemeint; zuvor: *Esperantistische Mitteilungen* (1904), die in der Jahrgangszählung mitberücksichtigt wurden), *Esperanto in Deutschland*, *Bundesnachrichten*, *La Ponto*, *Germana Esperanto-Revuo*, *der esperantist*, *GEJ-Gazeto*

Frankreich: *l'espérantiste*, *Franca Esperantisto*, *Bulletin Officiel de la Société Française pour la Propagation de l'Espéranto*

Großbritannien: *Brita Esperantisto* / *The British Esperantist*

Israel: *Israela Esperantisto*

Italien: *Itala Esperanta Revuo*, *l'esperanto*

Niederlande: *Holanda Pioniro*, *Nederlanda Esperantisto*

Nordamerika: *Amerika Esperantisto* / *American Esperanto-Magazine*

Österreich: *Aŭstria Esperantisto*, *Aŭstria Esperanto-Revuo*

Polen: *Pola Esperantisto*

Russland und Sowjetunion: *La Ondo de Esperanto*, *Soveta Esperantisto*

Schweiz: *Svisa Esperanto-Societo informas*

Spanien: *Boletín*

Tschechoslowakei: *Esperantista*, *Starto*

Ungarn: *Hungara Esperantisto*

Schrifttum

- 35a Universala Kongreso de Esperanto Paris 5-12 Aŭgusto 1950. [1950]. Kongresa Libro, o.O.u.J.
- 3a Kongreso de I.E.P. Parizo Aŭg. 7-12 1937. 1937. In: *Esperanto* 33, 25. September 1937, S. 66.
4. Allgemeiner Deutscher Esperantisten-Kongress zu Gotha. 21.-23. Mai 1909. In: *Germana Esperantisto* 6, 1909, Februar, S. 13/14.
- Adams, William George. 1934: Amerika Filozofia Societo. In: Kókény 1934: 18.
- Agricola, Georg (Ps. von Hans Jakob). 1933: XXV-a Universala Kongreso de Esperanto kaj la Jubilea Kongreso de UEA. In: *Esperanto* 29, August, S. 136-142.
- 1934: Internacia Konferenco, Vieno 20-24 Majo 1934. Esperanto en la lernejon kaj la praktikon. In: *Esperanto* 30, Juni, S. 90-96.
- Aktiveco en la soveta zono. 1954. In: *Germana Esperanto-Revuo* 7, März, S. 32.
- Aktivtagung in Leipzig. 1967. In: *der esperantist* 3, August, S. 9-10.
- Al niaj legantoj. 1919. In: *Esperanto* 15, April, S. 49.
- Al-Amily, Hussain Mohammed. 1986: Mi gratulas. In: *Esperanto* 79, Februar, S. 26/27.
- Aldcroft, Derek H. 1978: *Die zwanziger Jahre. Von Versailles zur Wall Street 1919-1929*, München.
- Aleksiev, Nikolaj / Balague, Anton. 1965: Paca solvo de la Vjetnamia Problemo. In: *der esperantist* 1, 1965, September-Oktober, S. 8.
- Aleksiev, Nikolaj: Pri la krizo en UEA (1974-1980). In: Perspektivo 2002: 23-27.
- Alilandaj sciigoj. 1916. In: *The British Esperantist* 12, April, S. 54.
- Almond, Jozefo. 1914: Mia reveno el Germanujo. In: *The British Esperantist* 10, September, S. 176.
- An Alle! 1933. In: *Germana Esperantisto* 30, April, S. 61/62.
- Andreo. 1956: Prof. D-ro Lapenna kaj la germanoj. In: *Germana Esperanto-Revuo* 9, Mai, S. 57.
- Antaŭ sepdek jaroj. Leteroj de Harold Bolingbroke Mudie. 1978. In: *Esperanto* 71, April, S. 70/71.
- Ardenano. 1921: Germana generalo kaj belga pastro. In: *Belga Esperantisto*, März-April, S. 60/61.
- Arnhold, Heinrich. 1920: Eindrücke vom Haager Esperanto-Weltkongreß. In: *Germana Esperantisto* 17, Oktober, S. 123-124.
- Arntz, Helmut. 1958: *Faktoj pri Germanujo. Esperanto-eldono eldonita de la Gazetara kaj Informa Oficejo de la Federacia Registaro*, o.O.
- Asocio de Esperantistoj en Slovaka Socialisma Respubliko. 1977: *Situacio de Esperanto en Slovaka Socialisma Respubliko*, Bratislava.

- Atakoj kontraŭ UEA en Usono. 1968. In: *Esperanto* 61, Juni, S. 85.
- Atanasov, Atanas D. 1945: Esperanto en dum milita Bulgarujo. In: *Esperanto Internacia* 9, September-Oktober, S. 79.
- Aufklärungsdienst deutscher Esperantisten. 1914. In: *Germana Esperantisto* 11, August-Oktober, S. 119-121.
- Aus den Ortsgruppen. 1934. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, Januar, S. 13.
- B.E.A. and U.E.A. 1909. In: *The British Esperantist* 5, Februar, S. 36.
- Baghy, Julio. 1931: *Publika letero pri la reorganizado. Memorando al la esperantistaro kaj al ĝiaj gvidantoj*, Budapeŝt.
- Baghy, Julio. 1948: Kontribuo al la plifirmigo de la solidareco interpopola. La 1-a Danubregiona Esperanto-Konferenco. In: *Internacia Kulturo* 3, August, S. 3/4.
- Barandovská-Frank, Vera. 1995: *Enkonduka lernolibro de interlingvistiko*, Sibiu.
- Baratta, Mario von / Clauss, Jan Ulrich. 1991: *Internationale Organisationen. Ein Handbuch*, Frankfurt.
- Barković, Krešimir. 1986: Publika letero al U.E.A. I.L.E.I. T.E.J.O. M.E.M. I.K.U.E. L.I.B.E. In: *Horizonto* 11, Mai-Juni, S. 49.
- Bäßler, Otto. 1965: Esperanto – eine Bewegung! In: *der esperantist* 1, November-Dezember, S. 1/2.
- Bastien, Louis. 1934: Grupoj unuaj. In: *Kökény* 1934: 203.
- 1936a: Gravaj decidoj. In: *Esperanto* 32, März, S. 35.
- 1936b: Al la Komitatoj de U.E.A., al la Delegitoj de U.E.A. In: *Esperanto* 32, Mai, S. 67.
- 1937a: Antaŭparolo. In: *JL 1937 (IEL)*, S. 4-7.
- 1937b: Inaŭguro de la IEL-Domo. In: *The British Esperantist* 33, Januar, S. 7.
- 1939: Skandalo! In: *Esperanto Internacia* 3, Juli, S. 194-195.
- 1940: Antaŭparolo. In: *JL-I 1940 (IEL)*, S. 4/5.
- Baur, Arthur. 1976: *Von der Utopie zur Wirklichkeit. Die Geschichte der Plansprachen*, Winterthur.
- Beaufront, Louis de. 1899: La fremdaj societanoj / Les sociétaires étrangers. In: *L'espérantiste* 2, Februar, S. 172-175.
- Beaufront. 1934. In: *Kökény* 1934: 41.
- Beck, Reinhart. 1986: *Sachwörterbuch der Politik*, 2. Auflage, Stuttgart.
- Becker, Ulrich (Hrsg.). 1998: *Soziokulturelle Aspekte von Plansprachen. Beiträge der 7. Jahrestagung der Gesellschaft für Interlinguistik e.V., 7.-9. November 1997 in Berlin*, Berlin.
- Behrendt, Arnold / Habellok, Georg. 1933: Nov-organizo. In: *Germana Esperantisto* 30, Februar, S. 29-31.
- Behrendt, Arnold u.a. 1933: Gleichschaltung der Esperanto-Bewegung in Deutschland. In: *Germana Esperantisto* 30, Juli, S. 121/122.
- 1933a: Esperanto im Dienst am Deutschtum. In: *Germana Esperantisto* 30, Juni, S. 94-99.

- 1933b: Mitteilungen des D.E.B.-Führers. In: *Germana Esperantisto* 30, August-September, S. 147.
- 1934a: Esperanto-Weltbund (UEA) – Krieg und Wir! In: *Der Deutsche Esperantist* 31, Mai, S. 76.
- 1934b: Felikso Zamenhof. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, Januar, S. 9.
- Berdan, Alfred. 1948: Problemoj por la Universala Kongreso en Malmö. In: *Aŭstria Esperanto-Revuo* 3, Januar-März, S. 3-5.
- Birjukov, P. 1919: Vojaĝo al la nuna Rusio, in: *Esperanto* 15, Juli, S. 109-111.
- Blanke, Detlev. 1970: Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto. In: *der esperantist* 6, November-Dezember, S. 4-6.
- 1974: *Der Anteil der Arbeiter-Esperantisten bei der Entwicklung der deutsch-sowjetischen Freundschaft in der Zeit der Weimarer Republik. Ein Arbeitsmaterial*, Erfurt.
- 1981: Pri la novaj gvidprincipoj. In: *der esperantist* 17, April, S. 82/83.
- 1985: *Internationale Plansprachen*, Berlin (Ost).
- (Hrsg.). 1986a: *Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-Movado*, 2. Auflage, Budapest (1978).
- 1986b: Pri la „interna ideo“ de Esperanto. In: Blanke 1986a: 182-208.
- 1986c: Pri specifaĵoj de la Esperanto-movado en kelkaj eŭropaj socialismaj landoj. In: *der esperantist* 22, Nr. 6, S. 121-125.
- 1990a: Lerni el la historio. In: Lins 1990: 532-543.
- 1990b: Pri la estonta agado de nia asocio. GDREA en alia lando. In: *der esperantist* 26, Nr. 1, S. 1-3.
- 1991: *Skizze der Geschichte des Esperanto-Verbandes in der Deutschen Demokratischen Republik*, Berlin.
- 1998: Wilhelm Ostwald, Ido und die Interlinguistik. In: Ulrich Becker (Hrsg.): *Eine Sprache für die Wissenschaft. Beiträge und Materialien des Interlinguistik-Kolloquiums für Wilhelm Ostwald am 9. November 1996, an der Humboldt-Universität zu Berlin*, Berlin, S. 13-31.
- 2004: *Esperanto kaj socialismo? Pri la movado sur la alia flanko*, New York.
- Bolingbroke Mudie, Harold. 1914: Har-Magedon. In: *The British Esperantist* 10, Oktober, S. 181.
- Borel, Jean. 1904: Germana kroniko. In: *Esperantistische Mitteilungen* 1, Februar, S. 3/4.
- Bormann, Werner. 1976: Kvin novaj landaj asocioj en UEA. In: *Esperanto* 69, Dezember, S. 197/198.
- 1998: Die Esperanto-Bewegung in den gesellschaftlichen Strömungen ihrer Zeit (Ein Bericht aus eigener Erfahrung). In: Becker 1998: 30-33.
- 2001: Hamburgo, plurfoje. In: Minnaja 2001: 223-241.
- Borovečki, Ivo. 1953: Jugoslavujo. In: *Esperanto* 46, April, S. 119-121.
- Borsboom, Ed. 1976: *Vivo de Lanti*, Paris.
- 2003: *Vivo de Andreo Cseh*, Den Haag.

- Botella, A. Marco. 1987: *Analoj de la esperanta movado en Hispanujo*. Zweiter Band: 1954-1987, Zaragoza.
- Boulton, Marjorie. 1962: *Zamenhof, Aŭtoro de Esperanto*, La Laguna.
- Bourlet, Carlo. 1905: Internacia Ligo Esperantista. In: *Esperanto* 1, 18. Juni, S. 1/2.
- Bouvier, Paul. 1936: Respondo de la protestintoj en Ĝenevo al „Gravaj informoj por la Delegitoj“. In: *Esperanto* 32, Juni, S. 83/84.
- Brewer, John. 1956: Now it is the time to withdraw from UEA. In: *American Esperanto-Magazine* 51, September-Oktober, S. 146.
- Brugmann, Karl / Leskien, August. 1907: *Zur Kritik der künstlichen Weltsprachen*, Straßburg.
- Bulenda, Paŭlo. 1948: Voĉo de polo en Britujo. In: *Heroldo de Esperanto* 24, 1. Februar, S. 2.
- Buller, Osmo. 1986a: Novaj komitato, estraro, prezidanto. In: *Esperanto* 79, September, S. 149/150.
- 1986b: SAT festos la jubileon en Bulonjo-sur-Mar. In: *Esperanto* 79, Oktober, S. 171.
- Bundesministerium für Gesamtdeutsche Fragen (Hrsg.). 1959: *Mitten in Deutschland – Mitten im 20. Jahrhundert. Die Zonengrenze*, 4. Auflage, Bonn. Beilage: Federacia Ministerio por Tutgermanaj Demandoj (Hrsg.): *Meze en Germanujo. Meze en la 20a jarcento. La zonlimo*, Bonn o. J.
- Canuto, Giorgio. 1938: La „vero“ en la UEA-gazeto. In: *Esperanto* 34, 15./30. November, S. 72.
- Carlevaro, Tazio. 1998: Das soziokulturelle Selbstverständnis der wichtigsten Plansprachen außer Esperanto. In: Becker 1998: 4-17.
- Cash, Richard. 1970: Subgrunda semajno. In: *Kontakto* 8, Nr. 3, S. 10.
- Centra Cionista Organizaĵo. [1925]: *Hebrea progreso en Palestino. Prezentita al la XVII-a Tutmonda Kongreso de Esperanto en Ĝenevo en Aŭgusto 1925 de la Centra Cionista Organizaĵo*, o. O. u. J.
- Chandra, Romesh. 1988: Nur per kunlaboro ni antaŭeniros. In: *Esperanto* 81, Januar, S. 11/12.
- Chaves, Sylla. 1979: Provo komprenigi labirinton. In: *Esperanto* 72, Mai, S. 85/86.
- CK de SEU. 1925: Pri la separatismo en SEU. In: *Soveta Esperantisto* 2, Mai, S. 77.
- Claude Piron kaj Ivo Lapenna. 2004. In: *Svisa Esperanto-Societo informas* 14, Nr. 1, S. 25-27.
- Clissold, Peter. 1944: Militaj rangoj. In: *Esperanto Internacia* 8, Mai-Juni, S. 47.
- Connor, George. 1953: Report of the General Secretary. In: *American Esperanto-Magazine* 48, Juli-August, S. 51-55.
- Connor, George. 1955: Konflikto en UEA ja „havas gravan internan kaŭzon“. In: *American Esperanto-Magazine* 50, November-Dezember, S. 72/73.
- Corret, Pierre. 1909: *Raporto pri la Kvina Kongreso de Esperantistoj (Barcelona 1909)*, Paris.
- Cortvriendt, Emiel 1945: Flandra Ligo Esperantista dum la milito. In: *Esperanto Internacia* 9, November-Dezember, S. 88/89.
- Courtois, Stéphane u.a. 2000: *Das Schwarzbuch des Kommunismus. Unterdrückung, Verbrechen und Terror*, München / Zürich, 4. Auflage (Paris 1997).

- Couturat, Louis / Leau, Léopold. 1903: *Histoire de la langue universelle*, Paris.
- „Ĉu vivas Roger kaj tiu germano...?“ 1948. In: *Heroldo de Esperanto* 24, 1. Juli, S. 3.
- Dahl Einar. 1934. In: Kókény 1934: 100.
- Dahlmann, Erich. 1948: Kaj ankoraŭ unufoje la „honto“. In: *Heroldo de Esperanto* 24, 16. März, S. 3.
- Das Recht des Austritts aus dem „Deutschen Esperanto-Bund“. 1934. In: *Esperanto in Deutschland* 1, November, S. 2.
- De la redakcio. 1895. In: *La Esperantisto* 6, Mai-Juni, S. 65/66.
- DEB und NDEB – ein Briefwechsel. 1934. In: *Der Deutsche Esperantist* 30, Oktober, S. 153-156.
- Debrouwere, Gerard. 1933: La 25-a Universala Kongreso de Esperanto en Kolonjo. In: *Flandra Esperantisto* 5, Oktober, S. 50/51.
- Dek-unua Kongreso de Esperanto. San Francisko, 22-29 aŭgusto 1915. 1915. In: *Esperanto* 11, 5. Oktober, S. 116-118.
- Deke, Rolf. 1965: Kongreßbericht. In: *der esperantist* 1, September-Oktober, S. 9.
- Deklaracio pri neŭtraleco. 1929. In: *Esperanto* 25, April, S. 75.
- Deklaro de principoj. 1975. In: *Boletín* 13, September-Oktober, S. 21/22.
- Deutsche Liga für die Vereinten Nationen. [1966]: *La Germana Popolo kaj la Unuiĝintaj Nacioj*, Dresden o. J.
- Deutscher Esperanto-Bund e.V. 1999: Vorstandsbericht für den Zeitraum 1998/1999. In: *Esperanto aktuell*, Nr. 6, S. 10-15.
- Deutschnationaler Handlungsgehilfenverband. [1915]: *Esperanto ein Hindernis für die Ausbreitung des deutschen Welthandels*, Hamburg o. J.
- Dibelius, Hellmut. 1938: La memlingvo de Zamenhof. In: *Esperanto Internacia* 2, Dezember, S. 178.
- Diego, Fernando de. 1975: Revuo de la revuoj. In: *Boletín* 13, November-Dezember, S. 20-22.
- Dietrich, Gerd. 2002: Kulturbund. In: Gerd-Rüdiger Stephan u.a. (Hrsg.): *Die Parteien und Organisationen der DDR. Ein Handbuch*, Berlin, S. 530-559.
- Dietterle, Johannes. 1928: Tutmonda statistiko esperantista. In: *Esperanto* 24, Juli-August, S. 134-156.
- (Hrsg.). 1929: *L. L. Zamenhof. Originala Verkaro*, Leipzig.
- Difino kaj konfirmo de neŭtraleco. 1966. In: *Germana Esperanto-Revuo* 13, Oktober, S. 104.
- Discorso significativo di S. E. Mussolini. 1927. In: *Itala Esperanta Revuo* 14, Oktober-November, S. 133/134.
- Diskuto pri neŭtraleco. 1971. In: *Esperanto* 64, September, S. 150-151.
- Dobre, Miora. 1981: 2300 movadanoj en Rumanio. In: *Esperanto* 74, März, S. 47/48.
- 1982: Tamen iom da rumanaj novaĵoj. In: *Esperanto* 75, Dezember, S. 202.
- Dobrzyński, Roman. 1962: La Esperanto-Movado kaj neŭtraleco. In: *Esperanto* 55, Juli-August, S. 128.
- Dodge, Ernest G. 1945: Usono. In: JL-I 1945 (IEL), S. 60/61.

- Dokumento diktita de la diablo. 1956. In: *Heroldo de Esperanto* 32, 16. Oktober, S. 2.
- Dratwer, Isaj. 1947: Pri la Germana Esperantisto. In: *Esperanto Internacia* 11, Februar, S. 27.
- 1968: Rezistado ankaŭ en Polujo. In: *Esperanto* 61, Junio, S. 85.
- Drezen, Ernest. 1924: Esperanto Movado en Sovetlando. In: *Esperanto Triumfonta* 5, 5. Oktober, S. 2.
- 1978: Zamenhof. In: Blanke 1986a: 125-165 (Leipzig 1929).
- 1991: *Analiza historio de Esperanto-Movado*, Moskau (Leipzig 1931).
- Droogendijk, C. Chr. 1917: Esperantujo dum la milito. In: *La Holanda Pioniro* 10, Oktober, S. 145/146.
- Duc Goninaz, Michel. 1981: Du enhavoriĉaj volumoj, kiuj instigas al debato. In: *Esperanto* 74, Oktober, S. 170/171.
- (Hrsg.). 1987: *Studoj pri la internacia lingvo*, Gent.
- Dumkongresaj laboroj de la Komitato kaj Estraro de UEA. 1962. In: *Esperanto* 55, September, S. 156.
- Durrant, Ernst D. 1940: Armea terminaro. In: JL-II 1940 (IEL), S. 21-49.
- E. W. 1934: La germana vidpunkto pri la rasproblemo. In: *Esperanto* 30, Dezember, S. 169.
- „Ein Wort zu dieser Stunde an alle westdeutschen Geistesschaffenden“ / „Vorto en tiu-ĉi horo al la okcidentgermanaj intelektuloj“. In: *der esperantist* 1, 1965, September-Oktober, S. 10/27-30.
- Einstein. 1934. In: Kókény 1934: 116/117.
- El la Centra Oficejo. 1919. In: *Esperanto* 15, März, S. 46/47.
- Ellersiek, Friedrich. 1914: Survoje al la Deko Kongreso kaj reen. La ne efektiviĝinta germana karavano. In: *Germana Esperantisto* 11, August-Oktober, S. 114-116.
- 1923: La XVa Kongreso en Nürnberg. In: *Germana Esperantisto* 20, Oktober, S. 144-161.
- 1934a: Ein Unfug. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, Januar, S. 5/6.
- 1934b: Ich bin auch noch da! In: *Der Deutsche Esperantist* 31, Dezember, S. 181.
- Ellington, John. 1973: Klopodo trovi propran identecon. In: *Kontakto* 11, Nr. 4, S. 4/5.
- En la Hejmo de D-ro Zamenhof. 1915. In: *The British Esperantist* 11, November, S. 203.
- Epstein, Felix. 1966: Fünfzig Jahre Deutscher Esperanto-Bund. In: *Germana Esperanto-Revuo* 13, Mai, S. 49.
- Espenhayn, Willy. 1934: Esperanto als erste Fremdsprache! In: *Esperanto in Deutschland* 1, 1934, September, S. 2.
- Esperantista Centra Oficejo. 1934. In: Kókény 1934: 124/125.
- Esperantista Kongreso en Hago 8-14 Aŭgusto 1920. 1920. In: *Esperanto* 16, September, S. 157-166.
- Esperantistoj atentu! Parolas F-ino Lidia Zamenhof. 1934. In: *Esperanto* 30, Februar, S. 20.
- Esperantistoj trans la Fera Kurteno. 1955. In: *Germana Esperanto-Revuo* 2, Juni, S. 72.
- Esperanto (Hrsg.). 1907: *Konsuloj kaj Esperanto-oficejoj. Informoj pri la kreo kaj elekto de la Konsuloj, organizo kaj servoj de la Konsuloj kaj Esperanto-oficejoj, laŭ la decidoj de la*

- Kunvenoj de la Konsuloj kaj Delegitoj de Esperanto-Oficejoj dum la IIIa Universala Kongreso de Esperanto (Cambridge 1907)*, Genf.
- Esperanto povos fariĝi la Honkongo de la lingvoj. 1993. In: *Esperanto* 86, Februar, S. 21-24.
- Esperanto vivas. Informoj el multaj landoj. 1941. In: *Esperanto Internacia* 5, März-April, S. 20/21.
- Esperanto-Centrale (Hrsg.). [1915]: *La vero pri la milito. Oficiala dokumentaro esperantigita el germana lingvo*, Dresden, o.J.
- Esperanto-Verein Hamburg (Hrsg.). 2004: *100 Jahre der Zeit voraus. 100 Jahre Esperanto in Hamburg 1904-2004*, Hamburg.
- Esperanto. 1934. In: Kókény 1934: 125/126.
- Essen, C. van. 1948: Kie troviĝas la veraj „Zamenhofanoj“? In: *Sennaciulo* 19, Januar, S. 1.
- Estraro de UEA. 1951: Eksiĝo de E.A.Ĉ.S.R. In: *Esperanto* 44, Mai, S. 130/131.
- 1957: Komuniko de la Estraro. In: *Esperanto* 50, Januar, S. 10.
- 1965: *Kelkaj Historiaj Faktoj pri la Serva Centro de UEA en Ĝenevo*, Rotterdam.
- Estraro de UL Alvoko : 1946. In: *La Praktiko* 11, Nr. 1-5, S. 1-5.
- Eventoplena semajno en Graz. ICNEM malfondita. 1987. In: *Esperanto* 80, Oktober, S. 175.
- Ferma Kunsido. 1950. In: *Esperanto* 43, September, S. 120-122.
- Fethke, Edmund (Hrsg.). 1964: *Pollando: 1944-1964*, Warschau.
- Fettes, Mark. 1987: Pac-seminario en Helsinki starigis imitindan precedenton. In: *Esperanto* 80, Dezember, S. 212.
- 1988a: Por nova komunika ordo en la internacia pacmovado. In: *Esperanto* 81, Januar, S. 13/14.
- 1988b: Ne, ĉar ni celadas diskutigi ĉiujn flankojn. In: *Esperanto* 81, März, S. 56.
- 1989: „UEA forlasis nin“ (redaktionelle Anmerkung). In: *Esperanto* 82, Oktober, S. 165.
- Fidi je la forto kaj saĝo de la Esperanta popolo. Intervjuo kun Roman Dobrzyński. 1987. In: *Esperanto* 80, März, S. 45-47.
- Figliera, Gian Carlo: Varsovio kaj mi. In: *Esperanto* 52, 1959, Januar, S. 15.
- Fina laŭlanda statistiko de la kongresanoj (11.8.51). 1951. In: *Esperanto* 44, September, S. 232.
- Fiŝer, Andreo. 1911: *Historieto de Esperanto. Premiita ĉe la literatura konkurso de la VII-a Universala Kongreso de Esperanto en Antwerpen 1911*, Tiflis.
- Forster, Peter Glover. 1982: *The Esperanto Movement*, Haag u.a. (Hull 1977).
- Freŝa Vento. 1936. In: *Esperanto Internacia* 1, Dezember, S. 1.
- Freundschaft trotz offizieller Hindernisse. Visaprobleme störten den TEJO-Kongreß in Tarragona. 1968. In: *Germana Esperanto-Revuo* 15, Oktober, S. 105.
- Friedrich-Ebert-Stiftung (Hrsg.). 1986: *Lebenshaltung und Lebensniveau in der DDR*, 2., überarbeitete Auflage, Bonn.
- G. H. (d.i. wahrscheinlich G. Hillerman) 1944: Aŭstralio. In: *JL-I 1944 (IEL)*: 33-34.
- G.E.S. 1908: Bericht über die G.E.S. In: *Germana Esperantisto* 5, September, S. 102/103.
- Ĝenerala Direkcio de Fervojoj. 1937: *Ek al Manĉoukuo!*, Mukden.

- Ĝenerala statistiko de Esperanto. 1908. In: *Oficiala Gazeto Esperantista* 1, 25. Juni, S. 17-21.
- German Government “News” in Esperanto. 1914. In: *Brita Esperantisto* 10, November, S. 205/206.
- Germana Esperantista Societo. 1908. In: *Germana Esperantisto* 5, August, S. 88/89.
- Gielb, Henryk. 1934: La krizo de la parlamentarismo – kaj novaj konstitucioj. In: *Pola Esperantisto* 29, August-September, S. 102/103.
- 1937a: Tomas Masaryk mortis. In: *Esperanto Internacia* 1, Oktober, S. 156.
- 1937b: La Jubilea Kongreso. In: *Esperanto Internacia* 1, September, S. 130-133.
- Glück, Helmut. 1993: Interlinguistik. In: *Metzler-Lexikon Sprache*, herausgegeben von Helmut Glück, Stuttgart / Weimar.
- Gold, David L. 1987: N. Z. Maimon’s La kaŝita vivo de Zamenhof. In: *Duc Goninaz* 1987: 40-55.
- Goldsmith, Cecil. 1933: De nubo al sunbrilo. In: *The British Esperantist* 29, September, S. 145/146.
- 1936a: Mallonga respondo al la supra artikolo. In: *Esperanto* 32, Juni, S. 84/85.
- 1936b: Al la Esperantistaro. In: *Esperanto* 32, Juli, S. 98.
- 1937: Erarigaj konkludoj. In: *Esperanto Internacia* 1, März, S. 41.
- 1940: La monstro faras saltojn. In: *Esperanto Internacia* 4, Mai-Juni, S. 98/99.
- 1945: Praktika Esperantismo. In: *Esperanto Internacia* 9, Mai-Juni, S. 40.
- Gonin, Hervé. 1998a: 1898-1998. Centjara asocia Esperanto-movado en Francio. Unua kajero: 1898-1926, Sondernummer des *Franca Esperantisto* 66 (2. Folge), Juni 1998.
- 1998b: 1898-1998. Centjara asocia Esperanto-movado en Francio. Unua kajero: 1926-1974, Sondernummer des *Franca Esperantisto* 66 (2. Folge), Juli 1998.
- 1998c: 1898-1998. Centjara asocia Esperanto-movado en Francio. Unua kajero: ekde 1975, Sondernummer des *Franca Esperantisto* 66 (2. Folge), August 1998.
- Gorbatschow, Michail Sergejewitsch. 1987: *Oktobro kaj rekonstruo: la revolucio daŭras*, Moskau.
- Gorecka, Halina / Korĵenkov, Aleksander. 2000: *Esperanto en Ruslando. Historia Skizo*, Jekaterinburg.
- Grigorov, Assen: Kontraŭ la kosmopolitismo. In: *Internacia Kulturo* 4, 1949, August, S. 3.
- Gvidantaro de Pola Esperanto-Asocio. 1986: Kial SAT ne kongresos en Pollando en 1987? In: *der esperantist* 22, Nr. 5, S. 104.
- Habellok, Georg. 1933: Esperanto im neuen Deutschland. In: *Germana Esperantisto* 30, Juni, S. 100/101.
- Hacker, Jens. 1983: *Der Ostblock: Entstehung, Entwicklung und Struktur 1939-1980*, Baden-Baden.
- Halka, László. 1934: Hodler Hector. In: *Kökény* 1934: 221/222.
- Hanau, J. 1913a: 4. Kongreß der UEA in Bern. In: *Germana Esperantisto* 10, November, S. 153-155.
- 1913b: 4. Kongreß der UEA in Bern. In: *Germana Esperantisto* 10, Dezember, S. 170/171.

- Hankel, Marie. 1914: El ‚Militartikoloj‘ de Houston Stewart Chamberlain. In: *Germana Esperantisto* 11, März (B-Ausgabe: Literaturo), S. 28/29.
- Hansen, K. T. 1945: En Danujo dum la milito. In: *Esperanto Internacia* 9, November-Dezember, S. 87.
- Harmon, William. 2002: *A History of the Esperanto League for North America, Inc.*, El Cerrito.
- Harold Bolingbroke Mudie. Mortis la 6an de Januaro, 1916. 1916. In: *The British Esperantist* 12, Februar, S. 14/15.
- Harry, Ralph. 1984: Tridek jaroj post Montevideo. In: *Esperanto* 77, Oktober, S. 161/162.
- Helfferrich, Karl. 1915: *La origino de la mondmilito: laŭ la publikigaĵoj de la Triple-Entente-ŝtatoj*. Übersetzt von Arnold Behrendt, Berlin.
- Hermann, Wilhelm. 1955: Al niaj fidelaj membroj de GEA. In: *Germana Esperanto-Revuo* 8, Januar, S. 5.
- Heusterberg, Babette. 2000: Personenbezogene Unterlagen aus der Zeit des Nationalsozialismus. In: *HEROLD-Jahrbuch*, Neustadt a. d. Aisch, S. 147-186.
- Hitler, Adolf. 1941: *Mein Kampf*, München.
- Hodler, Hector. 1908: Konsuloj kaj Esperanto-Oficejoj. In: *Esperanto* 4, 1. März.
- 1911: Fakaj organizaĵoj. In: *Esperanto* 8, Februar, S. 33/34.
- 1912a: La agado de U.E.A. Parolado de Sro Hodler, direktoro de U.E.A., ĉe ĝia tria kongreso en Krakovo. In: *Esperanto* 8, 20. September, S. 241-243.
- 1912b: La financa reformo. In: *Esperanto* 8, 20. Oktober, S. 277/278.
- 1912c: *Kiel nin organizi? Studo kaj propono pri la Organizo de la Esperanto-Movado*, Genf.
- 1912d: La Internacia Leĝa Protektado de la Laboristoj. In: *Esperanto* 8, März, Beilage: *Laborista Bulteno*, S. 1.
- 1912d: Post la Kongreso. In: *Esperanto* 8, 5. September, S. 227.
- 1915: U.E.A. dum la Milito. Raporto Prezentita de la Direktoro al la Komitato de U.E.A. In: *The British Esperantist* 11, Mai, S. 87.
- 1917: Internacia ordo kaj internacia lingvo. In: *Esperanto* 13, 5. Dezember, S. 124/125.
- 1918: Datrevenoj. In: *Esperanto* 14, April, S. 43/44.
- Holzhaus, Adolf. 1975: *Zamenhof leteroj*, Helsinki.
- Hoog, Hendrik de. 1961: Simpla dismeto de la ata/ita problemo. In: Juan Régulo Pérez (Hrsg.): *La zamenhofa Esperanto. Simpozio pri -ata/-ita*, La Laguna, S. 89-114.
- Hou Zhiping (Hrsg.). 2004: *Konciza Historio de la Ĉina Esperanto-Movado*, Peking.
- I.E.L. kotizoj en 1941. 1940. In: *Esperanto Internacia* 4, September-Oktober, S. 155.
- Ikso. 1979: Post la „kvarpersona bando“. In: *Esperanto* 72, Februar, S. 23/24.
- Iltis, Artur E. [1968]: *Kiel (mal)venkigi Esperanton? Elektitaj metodoj de Kanguruo*, o. O. u. J.
- Informoj el Pollando. 1945. In: *Esperanto Internacia* 9, November-Dezember, S. 86.
- Interkonsento de Kolonjo. 1933. In: *Esperanto* 29, September, S. 141.

- Interzona renkontiĝo en Berlin. 1954. In: *Germana Esperanto-Revuo* 1, März, S. 32.
- Io-Iu / Roko [Robert Kreuz]: Kunvenoj de UEA. 1934. In: *Esperanto* 30, August-September, S. 130-134.
- Isayev, Magomet I. 1977: *National Languages in the USSR: Problems and Solutions*, Moskau.
- Isbrücker, Johannes R. G. 1932: *Historio kaj organizo de la Esperanto-movado. Internacia eldono*, Den Haag.
- It happened in Prague – and in Peking. 1952. In: *American Esperanto-Magazine* 47, November-Dezember, S. 85.
- Ivo Lapenna donis dignon al la Internacia Lingvo. 1988. In: *Esperanto* 81, Februar, S. 21.
- Ivo Lapenna. 2002. In: Josip Pleadin: *Biografia leksikono de kroatiaj esperantistoj*, Zagreb, S. 85-88.
- Jakob mortis. 1967. In: *Heroldo de Esperanto* 43, 1. November, S. 1.
- Jakob, Hans / Cseh, Andreo. 1923: Universala Kongreso de Esperanto, Nürnberg, 2-8 Aŭgusto 1923. In: *Esperanto* 19, August-September, S. 150-159.
- Jakob, Hans. 1925: Financa raporto. In: *Esperanto* 21, Oktober, S. 172/173.
- 1926: La financa stato de UEA. In: *Esperanto* 22, Februar, S. 38.
- 1934a: *Universala Esperanto-Asocio 1908-1933. Historia skizo*, Genf.
- 1934b: Esperantistaj problemoj. XVII. La rilatoj kun U.S.S.R. In: *Esperanto* 30, Januar, S. 13.
- 1937a: La internacia organizo esperantista. In: Loka Kongresa Komitato, Warszawa (Hrsg.): *Ora Libro de la Esperanto-Movado 1887-1937*, Redaktion von V. Bleier und E. Cense, o. O., S. 122-141.
- 1937b: Kalejdoskopio de Esperantismo. In: *Esperanto* 33, Oktober, S. 74.
- 1938a: Kalejdoskopio de l'Esperantismo. Esperanto en Italujo. In: *Esperanto* 34, 15. Februar, S. 11.
- 1938b: Humaneco aŭ neŭtraleco? In: *Esperanto* 34, 15./30. Juni, S. 41.
- 1938c: For la iluzion! In: *Esperanto* 34, 15./30. November, S. 69.
- 1940: Eduard Stettler. In: *Esperanto* 36, August-Dezember, S. 43-45.
- 1946: Esperantismaj problemoj. In: *Esperanto* 39, März-April, S. 10.
- 1947a: La Universala Kongreso de Esperanto. In: *Esperanto* 40, August, S. 113.
- 1947b: 32a Universala Kongreso de Esperanto. Berno, 26 julio – 2 aŭgusto, 1947. In: *Esperanto* 40, September, S. 126-137.
- 1947c: Esperantistaj problemoj. La Germanoj kaj ni. In: *Esperanto* 40, November, S. 161-163.
- 1949: Esperantista vivo / Rockmann. In: *Esperanto* 42, März, S. 43.
- 1950: La 36-a Kongreso de Esperanto München 1951. In: *Esperanto* 43, September, S. 125.
- 1951: Estontaj kongreslokoj! Liberaj pensoj de kongresano. In: *Esperanto* 44, Mai, S. 132/133.

- 1953: Jugoslavujo ne estas je la periferio de Eŭropo sed ponto inter oriento kaj okcidento. In: *Esperanto* 46, September, S. 241/242.
- 1966: Vero venkos. Gravaj misprezentoj de S-ro Hans Jakob. Repliko al la verkinto de la pamfleto, supozeble Dro Ivo Lapenna. In: *Esperanto. Bulteno de l' Internacia Esperanto-Oficejo de la redakcio de „Enciklopedio de Esperanto“ kaj de l' Esperantista Interhelpo*, Januar-Februar, S. 1-10.
- 1995: *Servisto de l'ideo. 50 jaroj ĉe Universala Esperanto-Asocio 1908-1958*, herausgegeben von Mark Fettes, Antwerpen.
- Jankowski, Horst. 1994: *Esperantomono. Ilustrita historio pri universala monsisistemo*, o. O.
- Jansen, Wim. 1974: La balta identeco en Sovet-Unio. In: *Kontakto* 12, Nr. 2-3, S. 16/17.
- Jossinet, Roland. 1998: La franca savinto de Esperanto. In: Gonin 1998c: 42-48.
- Jozef Piłsudski 1867-1935. 1935. In: *Pola Esperantisto* 30, Juni, S. 71.
- Jung, Teo. 1933: La novorganizo de la Esperanto-movado. In: *Heroldo de Esperanto* 14, 18. Januar, S. 1.
- 1935: La Kongresa Krozado. In: *Heroldo de Esperanto* 16, 25. August / 1. September, S. 3-6.
- 1937: La domo finkonstruiĝas. In: *Esperanto Internacia* 1, März, S. 41.
- Teo. 1938: La harmonia kongreso. In: *Esperanto Internacia* 2, September, S. 129-142.
- 1939: La Berna Kongreso. In: *Esperanto Internacia* 3, September, S. 258-282.
- 1947: Mondrevolucio Esperantista. In: *Heroldo de Esperanto* 23, 1. August, S. 1/2.
- Junularo. Oficiala bulteno de Germana Esperanto-Junularo. 1952. In: *La Ponto* 6, November, S. 94.
- Kalocsay, Kálmán / Waringhien, Gaston. 1985: *Plena Analiza Gramatiko de Esperanto*, 5., durchgesehene Auflage, Rotterdam (Budapest 1935).
- Kalocsay, Kálmán. 1934: *Rimportretoj: galerio de Esperantaj steloj*, Budapest.
- 1947: Oktobra odo al la tridekjara Sovjetunio. In: *Internacia Kulturo* 2, Dezember, S. 7.
- Kamarýt, Stanislav. 1934: Ĉeĥoslovakujo. In: *Kökény* 1934: 89-96.
- Kasovič, Ernest. 1947: Pri demokratiaj elektoj. In: *Internacia Kulturo* 2, Mai, S. 13.
- Kei, Kurisu. 1974: Esence diferenca de la cetera mondo. In: *Esperanto* 67, Januar, S. 6-9.
- Kekkonen, Urho. 1989: *La finna vojo*, Helsinki.
- Keulen. 1933. In: *Nederlanda Esperantisto* 2, 31. August, S. 262-264.
- Kiel la militaro influis Esperanton. 1915. In: *La Ondo de Esperanto* 7, September-Oktober, S. 114/115.
- Kiel statas Esperanto tra la mondo? 1940a. In: *Esperanto Internacia* 4, Februar, S. 32-35.
- 1940b. In: *Esperanto Internacia* 4, März, S. 52-56.
- 1940c. In: *Esperanto Internacia* 4, April, S. 76-78.
- Kion volas Paneŭropa Unio?* [1927]. Wien / Leipzig / Paris o.J.
- Kohen-Cedek, Josef 1948: Denove la „honto“. In: *Heroldo de Esperanto* 24, 16. Januar, S. 3.
- Koivu, Hannes: Fina Esperantisto pri la tragedio de sia popolo. 1940. In: *Esperanto Internacia* 4, Mai-Juni, S. 101.

- Kökény, Lajos (Hrsg.). 1934: *Enciklopedio de Esperanto*, Budapest.
- Kolakowski, Leszek. 1979: *Die Hauptströmungen des Marxismus. Entstehung, Entwicklung, Zerfall*. Dritter Band, München / Zürich (Paris 1978).
- Kolbe, Ino. 1991: *Zur Geschichte des Deutschen Arbeiter-Esperanto-Bundes in Leipzig (Westsachsen)*, Berlin.
- Kolker, Boris u.a. 2004: Nekonata artikolo de L. L. Zamenhof. In: *Israela Esperantisto* 32, Juli, S. 3-9.
- Kolker, Boris. 1979: Landa movado nun sur nova nivelo. In: *Esperanto* 72, Oktober, S. 163/164.
- 1984: Bongusta salato. In: *Esperanto* 77, April, S. 72/73.
- Kollen, M. F. 1995: *De vereniging in de praktijk*, Deventer.
- Komunikoj de la estraro 1939. In: *Flandra Esperantisto* 11, Oktober, S. 147.
- 1940. In: *Flandra Esperantisto* 12, 1940, Januar, S. 3.
- Konferenco en Londono pri la Universala Kongreso. 1959. In: *Esperanto* 52, Juni, S. 116.
- Kongresa komunikoj. 1987. In: *Esperanto* 80, Januar, S. 16.
- Kongresa rezolucio. 1985. In: *Esperanto* 78, September, S. 142.
- Kongreso de UEA. 1913. In: *Esperanto* 9, Beilage: *Oficiala Kongresa Gazeto*, 29. August, S. 260/261.
- Kontakto al la esperantistoj inter Elbe kaj Neiße. 1966. In: *Germana Esperanto-Revuo* 13, April, S. 38.
- Koppel, Herbert. 1948: De Kanado – tra Usono – al Aŭstralio. Kritikaj observoj de vojaĝanta Esperantisto. In: *Aŭstria Esperanto-Revuo* 3, Juli-September, S. 71-74.
- Korespondu! 1939. In: *La Praktiko* 8, September, S. 11.
- Korĵenkov, Aleksander. 2005: *Historio de Esperanto*, Kaliningrad.
- Kostecki, Jan. 1922: Malnova kaj nova Pollando. In: *Pola Esperantisto* 17, Dezember, S. 1-3.
- 1923: La lingvon defendu! In: *Pola Esperantisto* 18, Oktober, S. 138-140.
- Kotzin Boris. 1934. In: Kökény 1934: 303.
- 1915: Okaze de la milito. In: *La Ondo de Esperanto* 7, Dezember, S. 186/187.
- 1917: La nova perspektivo. In: *La Ondo de Esperanto* 9, April-Mai, S. 41/42.
- Krestanoff, Ivan H. 1915: Mia reveno el Parizo. In: *La Ondo de Esperanto* 7, Dezember, S. 192-196.
- Kreuz, Robert. 1935: La 27-a Universala Kongreso de Esperanto en Italujo. 3-10-17 August 1935. In: *Esperanto* 31, August-September, S. 121-124.
- Kreykenbohm, Bernd. 1966: Milo da gejunuloj ĝuis agrablan semajnon. 22a IJK en Pécs – ora ĉenero en la ĉeno de TEJO-kongresoj. In: *Germana Esperanto-Revuo* 13, Oktober, S. 90-92.
- Künzli, Andreas. 1991: *Interlinguistik und Esperanto im Zarenreich und in der Sowjetunion (Geschichte, Organisation, Ideologie, linguistische und literarische Aspekte)*, Lizentiatsarbeit Universität Zürich (Manuskript in der BHH).

- Kürsteiner, Hans. 1955: Hans Jakob. Jubileo de 1905-1955. In: *Esperanto* 48, Juni, S. 180/181.
- Kuznecov, Sergej. 1990: Postparolo. In: Lins 1990: 544-552.
- 1991: Drezen, lia verko, la epoko. In: Drezen 1991: 3-45.
- L. E. Meier. 1916. In: *Brita Esperantisto* 12, Mai, S. 63.
- La 24-a Universala Kongreso de Esperanto Parizo 1932. Resumo kaj bilanco. 1932. In: *Esperanto* 28, August-September, S. 122-124.
- La 38a Universala Kongreso de Esperanto en Zagreb. Priskribo simpla, sed vera. 1953. In: *Esperanto* 46, September, S. 243-263.
- La Harmonia Kongreso. 1938. In: *Esperanto Internacia* 2, September, S. 129-141.
- La jubilea kongreso. 1933. In: *La Praktiko* 2, September, S. 6.
- La malfacilaĵoj de nia milita laboro. 1918. In: *Esperanto* 14, Juli-August, S. 86/87.
- La malproksima oriento. 1941. In: *Esperanto Internacia* 5, September-Oktober, S. 70.
- La membraro de UEA en 1976. 1977. In: *Esperanto* 70, März, S. 58.
- La membraro de UEA en 1987. 1988. In: *Esperanto* 81, März, S. 59.
- La membraro de UEA en 1989. 1990. In: *Esperanto* 83, März, S. 67.
- La milito. 1914. In: *La Ondo de Esperanto* 6, August-September, S. 138/139.
- La mondo atentu: parolas Adolf Hitler! 1933. In: *Germana Esperantisto* 30, Oktober, S. 154-160.
- La Morto de H. Bolingbroke Mudie. 1916. In: *Brita Esperantisto* 12, Mai, S. 62/63.
- La organizo de la Rusaj „Sovjet“. 1919. In: *Esperanto* 15, Januar, S. 6/7.
- La plej Universala Postmilita Kongreso. 1956. In: *Esperanto*, September, S. 121-136.
- La pludono de la torĉo. 1974. In: *Esperanto* 67, September, S. 141-143.
- La prelegvojaĝo de Prof. Lapenna signifas novan grandan sukceson de U.E.A. sur kampo de la lingva disvastigo. 1951. In: *Esperanto* 44, Mai, S. 134/136.
- La respondo de la germanaj Esperantistoj. 1915. In: *The British Esperantist* 11, März, S. 48.
- La rezolucioj de la 52-a U.K. 1967. In: *Hungara Esperantisto* 7 (3. Folge), Oktober, S. 7-9.
- La tria kongreso. 1907. In: *Esperanto* 3, 27. August, S. 4.
- La XVa Internacia Kongreso Esperantista en Nürnberg (2-9 Aŭgusto 1923). 1923. In: *Belga Esperantisto*, September-Oktober, S. 113-115.
- Lanti, E. / Ivon, M. 1935: *Ĉu socialismo konstruiĝis en Sovetio?*, Paris.
- Lanti. 1947: Kiel naskiĝis kaj disvolviĝis la faŝismo? In: *Aŭstria Esperanto-Revuo* 2, Januar-Februar, S. 3/4.
- Lapenna, Ivo / Lins, Ulrich / Carlevaro, Tazio. 1974: *Esperanto en perspektivo. Faktoj kaj analizoj pri la Internacia Lingvo*, London / Rotterdam.
- Lapenna, Ivo. 1939: Pli da disciplino! In: *Esperanto Internacia* 3, Juni, S. 162/163.
- 1944: Jugoslavujo. In: *Esperanto Internacia* 8, Juli-August, S. 54/55.
- 1946: Neŭtraleco kaj „neŭtraleco“. In: *Internacia Kulturo* 1, November, S. 3-5.
- 1947a: Neŭtraleco kaj „neŭtraleco“. In: *Esperanto Internacia* 11, Februar, S. 24/25.
- 1947b: Al unueco. In: *Internacia Kulturo* 2, Februar-März, S. 3/4.

- 1947c: La organizproblemo. In: *Internacia Kulturo* 2, Mai, S. 3/4.
- 1947d: Je pripensado kaj prijuĝo de la tutmonda demokrata esperantistaro, en: *Internacia Kulturo* 2, September-Oktober, S. 4-5, 15-19.
- 1948: La rezolucio ne signifas skismon. In: *Internacia Kulturo* 3, März, S. 14.
- 1950: *Retoriko kun aparta konsidero al Esperanta parolarto*, Paris.
- 1952: *Aktualaj problemoj de la nuntempa internacia vivo*, Rotterdam.
- 1952: Centro de Esploroj kaj Dokumentado (C.E.D.) de U.E.A. In: *Esperanto* 45, Januar, S. 5-6.
- 1956: Kritiko respektu la faktojn! In: *Germana Esperanto-Revuo* 9, Januar, S. 9.
- 1964: *State and Law: Soviet and Yugoslav Theory*, London.
- 1966: Ideologiaj elementoj de Esperantismo. In: ders.: *Elektitaj paroladoj kaj prelegoj (Suplemento al Retoriko)*, Rotterdam, S. 38-42.
- 1968: Kelkaj fundamentaj tezoj. In: *Esperanto* 61, September, S. 52/53.
- 1974a: UEA en danĝero de malintegriĝo. In: *Esperanto* 67, April, S. 61-64.
- 1974b: Esencaj kaŭzoj de mia ekziĝo. In: *Boletín* 12, November-Dezember, S. 8-10.
- 1974c: Konstruado de Moderna UEA (1948-1973). In: Lapenna / Lins / Carlevaro 1974: 548-634.
- 1976a: Esploro kaj Dokumentado. In: *Horizonto* 1, Januar-Februar, S. 6/7.
- 1976b: Kondiĉoj de unueco. In: *Horizonto* 1, Mai-Juni, S. 49-52.
- 1977a: *Hamburgo en retrospektivo. Dokumentoj kaj Materialoj pri la Kontraŭneŭtraleca Politika Konspiro en Universala Esperanto-Asocio*, 2., erweiterte Auflage, o. O. (Saarbrücken 1975).
- 1977b: Manifesto 77 / Por Paco en Libereco – Por Libereco en Paco. In: *Horizonto* 2, März-April, S. 36/37.
- 1977c: Kelkaj informoj kaj sugestoj pri la Manifesto 77 / Por Paco en Libereco – Por Libereco en Paco. In: *Horizonto* 2, Juli-August, S. 92/93.
- 1978a: Signifo de la Manifesto 77. In: *Horizonto* 3, März-April, S. 26-28.
- 1979: Konfirmo de kontraŭneŭtraleca praktiko. In: *Horizonto* 4, Januar-Februar, S. 1-5.
- 1986a: La puĉo en Pola Esperanto-Asocio (PEA). In: *Horizonto* 11, Juli-August, S. 79-81.
- 1986b: Pliaj dokumentoj pri la puĉo en PEA kaj pri la UK de UEA en Varsovio. In: *Horizonto* 11, November-Dezember, S. 127-129.
- 1987: Preterpasita okazo. In: *Horizonto* 12, November-Dezember, S. 125.
- Last-minute news. 1933. In: *The British Esperantist* 29, Februar, S. 23/24.
- Laŭlanda membrostatistiko 1965. 1966. In: *Esperanto* 59, März, S. 58/59.
- Laŭlanda membrostatistiko por 1973. 1974. In: *Esperanto* 67, Juli-August, S. 138.
- Laŭstatuta elekto de Komitato. 1937. In: *Esperanto* 33, 25. Oktober, S. 73.
- Lejzerowicz, Izrael. 1934: La mondo atentu! In: *Pola Esperantisto* 29, Februar, S. 14-16.
- Lemaire, René. 1898a: Le mouvement espérantiste et le mouvement pacifique. In: *L'espérantiste* 1, Juli, S. 86-88.

- 1898b: Programme pour la fondation et l'organisation des Clubs Espérantistes. In: *L'espérantiste* 1, Dezember, S. 296/297.
- 1898c: Le français et l'Espéranto. In: *L'espérantiste* 1, Januar, S. 8/9.
- Ligo Esperantista. 1893. In: *La Esperantisto* 5, Januar, S. 4-6.
- Liniger, Karl Max. 1939: Respondo al Sinjoro Louis Bastien General-intendanto. In: *Esperanto* 35, 15./31. Juli, S. 27/28.
- Lins, Ulrich. 1966/67: Esperanto en la Tria Regno. In: *Germana Esperanto-Revuo* 13, Juli/August, S. 76-78; Fortsetzungen im Oktober 1966, S. 99-101 und im Januar 1967, S. 5-8.
- 1974a: Analiza skizo pri la historio de la monda organizo. In: Lapenna / Lins / Carlevaro 1974: 413-506.
- 1974b: La juna Lapenna. In: *Kontakto* 12, Nr. 1, S. 15-17.
- 1974c: Tutmonda Esperantista Junulara Organizo. In: Lapenna / Lins / Carlevaro 1974: 534-547.
- 1979: 25 jarojn post la venko de Montevideo. In: *Esperanto* 72, Dezember, S. 201-204.
- 1984: Libro de skua forto. In: *Esperanto* 77, April, S. 73.
- 1987: Marxismus und internationale Sprache. In: Duc Goninaz 1987: 26-36.
- 1988a: Ivo Lapenna (1909-1987). In: *Esperanto* 81, Februar, S. 22-26.
- 1988b: *Die gefährliche Sprache. Die Verfolgung der Esperantisten unter Hitler und Stalin*, Gerlingen.
- 1989: La heredaĵo de Hector Hodler. Zweiter Teil: Pacismo kaj prudento. In: *Esperanto* 82, Januar, S. 9-11.
- 1990: *La danĝera lingvo. Studo pri la persekutoj kontraŭ esperantistoj*, 2. Auflage, Moskau (Gerlingen 1988).
- 1994: Stalin kaj Esperanto. In: *Monato* 15, Dezember, S. 16/17.
- Litova Stelo. 1924. In: *Pola Esperantisto* 19, Januar-Februar, S. 12/13.
- Ludovikito (Ps. von Itô Kanzi). 1976: *Hebreo el la getto*, Kyoto.
- 1979: *La inkunabloj de esperanto*, Kyoto.
- 1980: *Por kaj kontraŭ reformoj!*, Kyoto.
- 1982: *Senlegenda biografio de l. l. Zamenhof*, Kyoto.
- 1985: *Postrikolto de ludovikaĵoj*, Kyoto.
- 1989: *Unua etapo de esperanto*, Kyoto.
- M'Bow, Amadou-Mahtar. 1977: Vin motivas respekto al kultura diverseco kaj deziro de interproksimiĝo. In: *Esperanto* 70, September, S. 154.
- 1985: Telegramo de Unesko. In: *Esperanto* 78, September, S. 145.
- Maertens, Grégoire. 2002: Universala Esperanto-Asocio 1970-1980. In: *Perspektivo* 2002: 61-74.
- Maimon, Naftali Cvi. 1978: *La kaŝita vivo de L. L. Zamenhof*, Tokio.
- Maitzen, Hans Michael. 1970: Anatomio de „klasbatalo“. In: *Kontakto* 8, Nr. 3, S. 8/9.
- 1971: Ĉilia Unidad Popular. In: *Kontakto* 9, Nr. 3, S. 26/27.

- Malmgren, Ernfrid. 1936: Ĝenevo – Londono? In: *Heroldo de Esperanto* 17, 14. Juni, S. 1.
- 1947: Okaze de la Berna kongreso. In: *Internacia Kulturo* 2, Dezember, S. 13.
- 1955a: Statuto de UEA. In: *Esperanto* 48, März, S. 78-81.
- 1955b: Statuto de U.E.A. In: *Esperanto* 48, April, S. 132.
- Malvero kaj vero pri U.E.A. Okaze de artikolo „Unu jaro da laboro“, publikigita en „Heroldo“. 1964. In: *Heroldo de Esperanto* 40, 20. April, S. 4.
- Manders, Wilhelmus Johannes Arnoldus. 1947: *Vijf kunsttalen*, Purmerend.
- 1950: *Interlingvistiko kaj Esperantologio*, Purmerend.
- Mann, W. 1908: The Progress of Esperanto. In: *The British Esperantist* 4, August, S. 155/157.
- Mao Tsetung. 1962: *Paroladoj ĉe la literatura kaj arta kunsido en Jan-An*, Peking.
- Maroko. 1944. In: JL-I 1944 (IEL), S. 40/41.
- Marŝalo Tito kaj Esperanto. 1953. In: *Esperanto* 46, September, S. 265/270.
- Marŝalo Tito, Esperantisto! La Prezidanto de Jugoslavujo akceptas esperantistan delegitaron. 1953. In: *Esperanto* 46, Juli-August, S. 221.
- Martira morto de d-ro E. Dollfuss. 1934. In: *Pola Esperantisto* 29, August-September, S. 101/102.
- Mattusch, Edeltraud. 2003: Verfolgung von Esperantisten unter dem Nationalsozialismus am Beispiel von Düsseldorf. In: *Esperanto aktuell* 22, Nr. 6, S. 8/9.
- Mc Grath, Basil. 1948: Angla samideano. In: *Heroldo de Esperanto* 24, 1. März, S. 2.
- Medem Paŭlo. 1934. In: *Kökény* 1934: 364.
- Medem, Paŭlo. 1919: Pri vojaĝo al nuna Rusio, in: *Esperanto* 15, Dezember, S. 194/195.
- Merchant, John. 1914: Alvoko al la Esperantistaro de Britujo. In: *The British Esperantist* 10, November, S. 201.
- Messersmith, George S. 1937: La nova Aŭstrio. In: *Aŭstria Esperantisto* 14, 5. November, S. 1.
- Mikli, Woldemar. 1914: Ĝis la revido en Parizo! In: *La Ondo de Esperanto* 6, Oktober, S. 159-161.
- Militio! (sic). 1914. In: *The British Esperantist* 10, September, S. 161.
- Milojević, Simo. 1975: Danĝera ludo en Sarlando. In: *Esperanto* 68, Juli-August, S. 123/124.
- 1978: Kio nova en Rumanio? In: *Esperanto* 71, November, S. 193.
- 1979: Asocio por tergloba sesono. In: *Esperanto* 72, Mai, S. 81/82.
- 1980: Neŭtraleco estas pontoj, ne muroj. In: *Esperanto* 73, Mai, S. 81/82.
- 1985: Sofio pli ol rekonfirmas Montevideon. In: *Esperanto* 78, Dezember, S. 201/202.
- 1986: Preparoj por Varsovio progresas tre bone. In: *Esperanto* 79, Mai, S. 81/82.
- Mincz (Hrsg.) 1940: *Ĉinio batalos ĝisfine. La militfinaj mesaĝoj de Generalissimo Chiang-Kaj-Shek*, o. O.
- Ministrejo de Japana Ŝtatfervojo. [1935]: *Japanujo*, o.O.u.J.
- Minnaja, Carlo (Hrsg.). 2001: *Eseoj memore al Ivo Lapenna*, o. O.
- Mitteilungen des Deutschen Esperanto-Bundes (Eingetr. Verein). 1933. In: *Germana Esperantisto* 30, Mai, S. 84.

- 1934. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, Juli, S. 117.
- 1935. In: *Der Deutsche Esperantist* 32, Januar-Februar, S. 15-19.
- Morel, Dene-Edmund. 1918: *La granda mensogo*, Berlin.
- Moritz, Uwe Joachim. 1961: Oficiala TEJO-representanto en „Junulara Festivalo por Paco kaj Amikeco“. In: *Germana Esperanto-Revuo* 8, Oktober, S. 155.
- Moroko (sic). Nova landa asocio. 1945. In: *Esperanto Internacia* 9, Januar-Februar, S. 13.
- Mortis ASE, vivu SEU. 1989. In: *Esperanto* 82, Februar, S. 22.
- Mussolini, Benito. 1928: *La antikva Romo surmare: prelego farita la 5an de oktobro 1926 en la Salono de la Notarioj en Perugia al la gestudentoj de la „Regia Università Italiana per Stranieri“*, Paolet.
- Mussolini, Benito. 1935: *Vivo de Arnaldo*. Übersetzt von Kálmán Kalocsay, Budapest.
- Ne necesas interpretado, diris hungara anst. ĉefministro, ĉar li mem komprenas Esperanton. Sukcesa Konferenco de Danublandaj Esperantistoj. 1948. In: *Heroldo de Esperanto* 24, 16. September, S. 3.
- Nefermita letero al J. V. Stalin, Moskvo. 1952. In: *Esperanto* 45, Juni, S. 163-165.
- Ni legis. 1947. In: *Esperantista* 2, September, S. 103/104.
- „Ni, reprezentantoj de Grupoj de Pola Esperantista Societo [...]“. 1923. In: *Pola Esperantisto* 18, Mai-Juni, S. 115-117.
- Nischwitz, Heinrich. 1955: LEA aŭ: la atako kontraŭ la unueco de la Esperanto-movado en Germanujo. In: *Germana Esperanto-Revuo* 2, November, S. 132/133.
- Noll, Margarethe: Al la Germanaj Esperantistoj. 1915. In: *The British Esperantist* 11, Januar, S. 7.
- Norvega Esperantista Ligo dum la milito (nach Briefen von Arnfinn Jensson). 1945. In: *Esperanto Internacia* 9, September-Oktober, S. 78.
- Not in town to-night. 1936. In: *The British Esperantist* 32, Juni, S. 317.
- Notoj pri la 51-a. 1966. In: *Heroldo de Esperanto* 42, 1. September, S. 1.
- Nova prezidanto de UEA: d-ro H. Tonkin. 1974. In: *der esperantist* 10, Nr. 5/6, S. 4-6.
- Novaj komitatanoj B. 1974. In: *Esperanto* 67, Juli-August, S. 122.
- Novaĵo el Irako. In: *der esperantist* 3, 1967, März-April, S. 20.
- Nylén, Paul. 1934: Lingvo Internacia. In: *Kökény* 1934, S. 344.
- Obruĉev, S. 1913: IX Universala Kongreso de Esperanto en Bern. In: *La Ondo de Esperanto* 5, S. 147-159.
- Oferemo kaj fido. 1934. In: *Heroldo de Esperanto* 15, 19. August, S. 2-6.
- Oficiala Informilo (Nr. 1, 1928). 1927. In: *Esperanto* 23, Oktober-November, S. 201.
- (Nr. 171, 3. Januar 1945). 1945. In: *Esperanto Internacia* 9, Januar-Februar, S. 19/20.
- (Nr. 2, 1942). 1942. In: *Esperanto* 38, April-Juni, S. 16.
- (Nr. 3, 1946). 1946. In: *Esperanto* 39, Mai-Juni, S. 21.
- (Nr. 4, 1941). 1941. In: *Esperanto* 37, Juli-September, S. 35.
- (Nr. 443, 1 februaro 1971) 1971. In: *Esperanto* 64; März, S. 58/59.
- (Nr. 5, 1940). 1940. In: *Esperanto* 36, Mai-Juli, S. 39.

- (Nr. 5, März 1936). 1936. In: *Esperanto* 32, März, S. 34.
- (Nr. 7, 1939). 1939. In: *Esperanto* 35, 15./31. Juli, S. 28.
- (Nr. 97, 24. November 1938). 1939. In: *Esperanto* 35, Januar, S. 28/29.
- 1908. In: *Esperanto* 4, 1. Mai, S. 3.
- 1915. In: *Esperanto* 11, 5. Februar, S. 21.
- 1919. In: *Esperanto* 15, April, S. 63/64.
- 1919. In: *Esperanto* 15, August-September, S. 143/144.
- 1920. In: *Esperanto* 16, Dezember, S. 235.
- 1920. In: *Esperanto* 16, September, S. 168-170.
- 1921. In: *Esperanto* 17, Januar, S. 13/14.
- 1922. In: *Esperanto* 18, Dezember, S. 222/223.
- 1924. In: *Esperanto* 20, Mai, S. 99-103.
- Oficiala Informo pri paska estrarkunsido. 1936. In: *Esperanto* 32, April, S. 51.
- Oficiala Komunikilo (Nr. 4). 1967. In: *Esperanto* 60, Februar, S. 28.
- (Nr. 8). 1967. In: *Esperanto* 60, Juni, S. 98.
- 1946. In: *Sennaciulo* 17, Juli, S. 2.
- Oficialaj sciigoj de Germana Esperanto-Asocio (G.E.A.). 1917. In: *Germana Esperantisto* 14, Januar, S. 2/3.
- Oliver, Arthur / Long, Bernard. 1941: Tri mirindaĵoj. In: *Esperanto Internacia* 5, Januar-Februar, S. 1/2.
- Oliver, Arthur. 1942: Kion alportis 1941? In: *Esperanto Internacia* 6, Januar-Februar, S. 1-3.
- 1945: Printempo. In: *Esperanto Internacia* 9, Januar-Februar, S. 1/2.
- Oostendorp, Marc van. 2004: *Een Wereldtaal. De geschiedenis van het Esperanto*, Amsterdam.
- Ortsverband der Leipziger Esperantogruppen (Hrsg.). [1915]: *Die Wahrheit ins Ausland durch Esperanto. Stimmen des Auslands über den Krieg*, 3. Auflage, Leipzig o. J.
- Palsberg, Martin. 1933: Verdenskongresen i Köln. In: *Dansk Esperanto-Blad* 5, 1933, August, S. 43/44.
- Perspektivo. Studgrupo pri internacia lingvo (Hrsg.). 2002: *Universala Esperanto-Asocio en la periodo 1970-1980. Tekstoj de la konkurso de la Premio Miyoshi 2001*, o. O.
- Petiau, Henri. 1921: Raporto pri la Belga Esperantista Movado dum kaj post la Milito. In: *Belga Esperantisto* 7, Januar-Februar, S. 3-6.
- Petit, Pierre. 1945: 50-monata esperantista propagando sub germana okupado. In: *Esperanto Internacia* 9, Januar-Februar, S. 3-5.
- Phillipson, Robert. 2003: *English-Only Europe? Challenging Language Policy*, London.
- Pickel, Ludwig. 1966: Konfirmo de neŭtraleco kaj unueco. In: *Germana Esperanto-Revuo* 13, September, S. 85-87.
- Pietsch, Willibald / Walther, Kurt. 1934: Wichtige Bekanntmachung. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, Juli, S. 112.

- Pillekamp, Hans / Puff, Leonhard. 1956: LEA-organizo refondiĝis en Germanio. In: *Sennaciulo* 27, Februar, S. 6.
- Pluraj signifaj iniciatoj. 1984. In: *Esperanto* 77, September, S. 151/152.
- Podkaminer, Semjon N. 1966: Neŭtralismo kaj Pseŭdoneŭtralismo en Esperanto-Movado / Neutralismus und Pseudoneutralismus in der Esperantobewegung. In: *der esperantist* 2, November, S. 9-19.
- Poppeck, Fritz Walter. 1997: *Kiel juna Esperanto-aktivulo en Hitler-Germanio: rememoroj 1928-1945*, Oberkirch.
- Por Finnlando. 1940. In: *Esperanto* 36, Februar, S. 9.
- Por harmonia kunlaborado internacia. 1947. In: *Internacia Kulturo* 2, Juli-August, S. 3/4.
- Pormembra bulteno. 1951. In: *La Ponto* 5, Mai, S. 57-59.
- Potts, Bertram. 1945: Nov-Zelando. In: *JL-I 1945 (IEL)*, S. 53/54.
- Pozitiva eksiĝo. 1985. In: *Esperanto* 78, April, S. 67.
- Praktika esperantismo. Tre interesa letero. 1942. In: *Esperanto Internacia* 6, März-April, S. 28.
- Prezidanto Eisenhower parolas. 1953. In: *American Esperanto-Magazine* 48, Januar-Februar, S. 8.
- Prezidanto, plano, progreso – sed tamen malkontento. 1989. In: *Esperanto* 82, September, S. 150/151.
- Pri la 25-a Kongreso. 1933. In: *Esperanto* 29, Mai-Juni, S. 98.
- Pri la 25-a Kongreso. Respondo de la L. K. K. 1933. In: *Esperanto* 29, Juli, S. 130.
- Pri la Komisiono por Novorganizo. 1930. In: *Heroldo de Esperanto* 11, 7. März.
- Pri la Ligo. 1890. In: *La Esperantisto* 2, Dezember, S. 57/58.
- Pri UK en Kolonjo. 1933. In: *The British Esperantist* 29, Juni, S. 104.
- Privat, Edmond. 1912: *Historio de Esperanto. Unua parto. 1887-1900*, Genf.
- 1920: Zamenhof kaj Laboristaro. In: *Esperantista Laboristo* 1, Februar, S. 1.
- 1922a: Pri organiza problemo en Helsinko. In: *Esperanto* 18, Juni, S. 101.
- 1922b: Post la Ligo. In: *Esperanto* 18, November, S. 181.
- 1926: Kiel funkcias nia organizo. In: *Esperanto* 22, Januar, S. 1.
- 1927: *Historio de Esperanto. La Movado 1900-1927*, Leipzig.
- 1932: Okcidento kaj Oriento. Impresoj el Hindujo. In: *Esperanto* 28, Mai, S. 78/79.
- 1933: Rememoroj. In: *Esperanto* 29, Mai-Juni, S. 102.
- 1937: Haltu, ho junuloj! In: *Esperanto* 33, 25. Dezember, S. 89.
- 1957: *Vivo de Zamenhof*, 4. Auflage, Rickmansworth (Leipzig 1920).
- 1958: Esperanto ĉe la Ligo de Nacioj. In: *Esperanto* 51, April, S. 57-59.
- Projekto de Statuto de la Universala Ligo Esperantista. 1922. In: *Esperanto* 18, Juni, S. 111-113.
- Projektoj pri Tutmonda Ligo Esperantista, prezentotaj al la Kongreso. 1905. In: *Esperanto* 1, 16. Juli, S. 1/2.

- Propono pri la Organizo de Germana Esperanto-Asocio. 1947. In: *La Ponto* 1, September-Oktober, S. 23.
- Prospekt. 1890. In: *La Esperantisto* 2, 1. September, S. 1.
- Quirke, Desmond. 1973: Aliflanke... In: *The British Esperantist* 69, April, S. 74-76.
- 1974a: Aliflanke... In: *The British Esperantist* 70, Mai-Juni, S. 228/229.
- 1974b: Aliflanke... In: *The British Esperantist* 70, Juli-August, S. 249/250.
- 2002: Aliflanke. In: *Perspektivo* 2002: 77-79.
- Radvan-Ripinski, E. V. 1912: Skizoj el la esperantista historio. III. Unuaj esperanto-jaroj. In: *La Ondo de Esperanto* 4, März, S. 52-54.
- Rakitski, M. S. 1897: Kiel aranĝi propagandon de nia lingvo? In: *Lingvo Internacia* 2, Dezember, S. 188-190.
- Ranft, Walter. 1956: La Esperanto-Movado en Meza Germanio. In: *Germana Esperanto-Revuo* 3, Juli, S. 78/79.
- Rapley, John. 1955a: Voĉdonado pri la statuto de U.E.A. (Propono de aŭgusto, 1954). In: *Esperanto* 48, Januar, S. 32.
- 1955b: Voĉdonado pri la Statuto de UEA (propono de marto 1955). In: *Esperanto* 48, Oktober, S. 304.
- 2006: De Heronsgate al Roterdamo: Tiny Goldsmith kaj la domo de UEA. In: *Esperanto* 99, April, S. 83/84, 94.
- Raporto de la Estraro pri la agado de UEA dum 1985. 1986. In: *Esperanto* 79, Juni, S. 103-120.
- Raportoj pri la Movado. 1947. In: *Esperanto* 40, Mai, S. 68-70.
- Rašić, Nikola. 1994: *La rondo familia. Sociologiaj esploroj en Esperantio*, Pisa.
- Rask, Rasmus Kristian. 1996: *Traktatu d'un Linguaŝ universale. (Abhandlung über eine allgemeine Sprache / Traktato pri ĝenerala lingvo)*. Aus dem Nachlaß herausgegeben und kommentiert von Alicja Sakaguchi, Frankfurt am Main.
- Rasmussen, H. V. 1975: Kien iras UEA kaj DEA. In: *Eĥo* 47, Februar, S. 15/16.
- Rauch, Georg von. 1963: *Geschichte des bolschewistischen Rußland*, 2., überarbeitete Auflage, Frankfurt / Hamburg (Wiesbaden 1955).
- Raud, Mart. 1949: Senmorteco. In: *Internacia Kulturo* 4, Mai, S. 5.
- Regularo por la Ligo Internacia de Esperantistoj. 1890. In: *La Esperantisto* 2, 25. März, S. 34-36.
- Régulo Pérez, Juan. 1950: La trafo de la soveta pafao. In: *Sennaciulo* 21, Mai, S. 5/6.
- (Hrsg.). 1961: *La Zamenhofa Esperanto: simpozio pri -ata/-ita*, Antwerpen u.a.
- Reiss, R. A. 1916: *Kiel la Aŭstro-Hungaroj faris la militon en Serbujo*, Paris.
- Relazione sui lavori del XII Congresso Nazionale di Esperanto. Napoli 3-8 Settembre 1927. 1927. In: *Itala Esperanto-Revuo* 14, Oktober-November, S. 135-145.
- Respondo kaj klarigo. 1976. In: *Horizonto* 1, März-April, S. 45/46.
- Resumo el la protokolo de la kunsidoj de la Komitato de UEA. 1934. In: *Esperanto* 30, August-September, S. 137/138.

- Rezolucio de la Komitato de Universala Esperanto-Asocio. 1975. In: *Esperanto* 68, September, S. 142.
- Richtlinien für die Tätigkeit der Esperantofreunde der DDR im Deutschen Kulturbund / Direktivoj por la agado de la Esperanto-amikoj de la GDR en la Germana Kulturligo. 1966. In: *der esperantist* 2, November, S. 26-28.
- Richtlinien. In: *der esperantist* 1, 1965, September-Oktober, S. 5/6.
- Richtsätze für die Gleichschaltung der E-Bewegung in Deutschland. 1933. In: *Germana Esperantisto* 30, August-September, S. 146/147.
- Riesenberger, Dieter. 1985. *Geschichte der Friedensbewegung in Deutschland. Von den Anfängen bis 1933*, Göttingen.
- Ritterspach, Elisabeth / Lanka, Hella. 1955: Protokolo pri la unua laborkunsido de la Asocia Kunveno de GEA dum la 33a Germana Esperanto-Kongreso, la 29an de majo 1955 en Neustadt / Weinstraße. In: *Germana Esperanto-Revuo* 8, August, S. 96/97.
- Rosbach, Hans Amund. 1986: Devus esti singarda. In: *Esperanto* 79, Februar, S. 26/27.
- Rousseau, Théophile. 1911: Internacieco kaj patriotismo. In: *Esperanto* 7, 20. Februar, S. 1/2.
- 1913a: Proponita deziresprimo. In: OD 1913: 59/60.
- 1913b: UEA kaj ŝovinismo. In: *Esperanto* 9, September, S. 267/268.
- Rytjkov, Nikolaj. 1970: Multaj skribas. In: *Esperanto* 63, Februar, S. 37.
- S. K. 1908: Anekso de Bosnio: manifestadoj; ministara krizo; nacia batalo. In: *Esperanto* 4, 15. November, S. 1.
- Sadler, Victor. 1968: Persekutoj kontraŭ la Internacia Lingvo. De la Dua Monda Milito ĝis hodiaŭ. In: *Esperanto* 61, Februar, S. 14/15, Fortsetzung in: *Esperanto* 61, März, S. 34/35.
- 1971: La Estraro por 1971-1974 – kaj ĝiaj taskoj. In: *Esperanto* 64, September, S. 141/142.
- Salandra, Antono. 1915: *La parolado de la itala ĉefministro Antono Salandra pri itala milito*, Padua.
- Sarandrea, Carlo. 2006: Historio de la itala Esperanto-movado. In: *Esperanto* 99, Mai, S. 100-102.
- Sarfatti, Margherita. 1927: Mussolini dum la milito. In: *Itala Esperanta Revuo* 14, Dezember, S. 168-169.
- SAT. 1923: *Dokumentoj de komunismo*, Düsseldorf.
- Satzung des Deutschen Esperanto-Bundes E.V. 1933. In: *Germana Esperantisto* 30, August-September, S. 149-151.
- Schneeberger, Friedrich. [1905]: *Detala Raporto pri la oficialaj paroladoj, diskutadoj & decidoj de la Unua Universala Kongreso de Esperanto en Bulonjo-sur-Mar, Aŭgusto 1905, Kun aldono de l'oficiala protokolaro. Laŭ la stenografiaj notoj verkita de Fr. Schneeberger, pastro*, Laufon o. J.
- Schödl, Alice u.a. 1966: Der 51. U. K. in Ungarn 1966. In: *der esperantist* 2, November, S. 3-8.
- Schoor, Oscar Van. 1921: Al niaj novaj malnovaj amikoj. In: *Belga Esperantisto* 7, Januar-Februar, S. 1/2.

- Schroepel, Harold: 32-a Universala Kongreso, Bern, 1947. In: *American Esperanto-Magazine* 42, September-Oktober, S. 83/84.
- Schubert, Klaus. 1991: Interlinguistics – its aims, its achievements, and its place in language science. In: ders. (Hrsg.): *Interlinguistics. Aspects of the Science of Planned Languages*, Berlin / New York, S. 8-44.
- Schuchardt, Hugo. 1928: *Hugo-Schuchardt-Brevier*, Halle an der Saale.
- Schuschnigg, Kurt. 1937: Der österreichische Esperantist (Geleitwort). In: *Aŭstria Esperantisto* 14, 5. Januar, S. 1.
- 1938: „Ĝis la morto Ruĝ-blank-ruĝa! Vivu Aŭstrio!“ In: *Aŭstria Esperantisto* 15, 10. März, S. 1.
- Schweitzer, Heinrich / Steiger, Heinhard. 1978: Neutralität. In: Otto Brunner (Hrsg.): *Geschichtliche Grundbegriffe: historisches Lexikon zur politisch-sozialen Sprache in Deutschland*, Stuttgart.
- Sciigoj al la provizora administra komitato de l' Ligo. 1890. In: *La Esperantisto* 2, 25. Mai, S. 44.
- Sebert, Hippolyte / Cart, Théophile. 1920: Al la Francaj Esperantistoj. Por la Direkta Komitato kaj laŭ komisio. In: *Franca Esperantisto* 1 (zweite Serie), 1. April, S. 1-5.
- Sebert, Hippolyte. 1919: Internacia Unuiĝo de Esperantistaj Societoj. In: *Oficiala Gazeto Esperantista* 7, 25. Oktober, S. 144.
- Sekelj, Antonije (Hrsg.). 1956: *Rakontoj el la naciliberiga batalo de jugoslaviaj popoloj*, Belgrad.
- Sekelj, Tibor. 1956: Ĉu la esperantistaro devas toleri tion? In: *Esperanto* 49, Mai, S. 86.
- 1985: Unesko denove rezolucias favore al Esperanto. In: *Esperanto* 78, Dezember, S. 203.
- Sekretariejo pri Izerpilgrimado. [1938]: *Turo pri honoro al la flandraj herooj en Diksmuide*, Diksmuide o. J.
- Sennaciulo (Ps. von Eugène Adam). 1921: For la neŭtralismon. In: *Esperantista Laboristaro* 2, März, S. 1/2.
- Setälä, Vilho. 1948: 33-a Universala Kongreso de Esperanto en Malmö, Svedujo: 31/7-7/8/1948. In: *Esperanto* 41, September, S. 101-106.
- Shore, H. 1948: La letero de alia anglo. In: *Heroldo de Esperanto* 24, 1. März, S. 2.
- Sikosek, Marcus. 2003: *Esperanto sen mitoj*, 2. Auflage, Antwerpen (1999).
- 2004: Books and their association: The history of the Hector Hodler Library. In: *Language Problems and Language Planning* 28, Nr. 1, S. 45-73.
- 2005a: Dokumente zum „Weltspracheverein Nürnberg“. In: *Esperantologio / Esperanto Studies*, Heft 3, S. 42-51.
- 2005b: *Sed homoj kun homoj. Universalaj Kongresoj de Esperanto 1905-2005*, Rotterdam.
- Simon, Gerd. 1996a: Die Todfeinde des Esperanto. In: *Esperanto aktuell* 15, Nr. 1, S. 4/5.
- 1996b: Die Todfeinde des Esperanto. In: *Esperanto aktuell* 15, Nr. 3, S. 6/7.
- 1996c: Die Todfeinde des Esperanto. In: *Esperanto aktuell* 15, Nr. 5, S. 5-7.

- Simon, Otto. 1933: Esperanto en faŝisma Germanio. In: *Dansk Esperanto-Blad* 5, August, S. 44-46.
- Simone, André. 1947: Nova ratkaptisto el Germanio. In: *Esperantista*, Januar, S. 2/3.
- Skandalo. 1967. In: *der esperantist* 3, Juni, S. 13.
- Smet, Wim De. 2002: Universala Esperanto-Asocio (U.E.A.) en la jardeko 1970-1980. In: *Perspektivo* 2002: 29-59.
- Smith, Norman. 1962: Neŭtraleco. In: *Esperanto* 55, März, S. 45
- Solschenizyn, Alexander. 1974: *Der Archipel Gulag*, Bern.
- Solzbacher, William. 1953: Esperantista vojaĝo tra Eŭropo. In: *American Esperanto-Magazine* 48, September-Oktober, S. 75/76.
- 1958: Ĉarlatana lingvoscienco. Marr – Drezen – Stalin – Ĉikobava – Lapenna, vierter Teil. In: *American Esperanto-Magazine* 53, Januar-Februar, S. 24-26.
- Sovjetlandaj dokumentoj. 1923. In: *Esperanto* 19, Juli, S. 141/142.
- Spesmilo. 1934. In: *Kökény* 1934: 499.
- Spielmann, Eduard. 1938: La Svisa Esperanto-Tago en Biel. In: *Heroldo de Esperanto* 19, 17. April.
- Sproeck, Adolf. 1955: Ĉu kolektiva aliĝo al UEA? In: *Germana Esperanto-Revuo* 2, Mai, S. 56/60.
- Stalin, Josef. 1930: *La decida jaro. Al la dekdua datreveno de l' Oktobro*, Moskau.
- Ŝtatestro esprimas simpatian al Esperanto. 1953. In: *Esperanto* 46, Januar, S. 13/14.
- Ŝtatestro Francisco Franco mortis! 1975. In: *Boletín* 13, November-Dezember, S. 3.
- Statistiko de la membroj de UEA. 1914. In: *Esperanto* 10, 20. Juli, S. 210/211.
- Statistiko pri la kreskado de SEU. 1936. In: *Esperanto* 32, Juni, S. 91.
- Statuts. 1898. In: *L'espérantiste* 1, Januar, S. 7/8.
- Steiner Hugo. 1934. In: *Kökény* 1934: 504.
- Stettler Eduard. 1934. In: *Kökény* 1934: 510.
- Stettler, Eduard. 1918: Malnova novaĵo. In: *Esperanto* 14, Juli-August, S. 82/83.
- 1920: La nova statuto de UEA. In: *Esperanto* 16, Oktober, S. 186-188.
- 1928: *Hector Hodler. Lia vivo kaj lia verko*, Genf.
- 1933: Al la solvo de l' organiza demando. In: *Esperanto* 29, Februar, S. 26-28.
- Støp-Bowitz, Carl / Selbekk, John. 1956: Publika letero (al la Redaktoro de *Amerika Esperantisto*). In: *Esperanto* 49, Mai, S. 86.
- 1996: *La Esperanto-movado. Historio, organizo, amplekso*, 2., erweiterter Auflage, Oslo (1948).
- Stroinski, Hieronymus. 1956: La Esperanto-Junularo en Orienta Germanio ree ekvivas! In: *Germana Esperanto-Revuo* 3, Januar, S. 6.
- Stuttard, Mason. 1946: Neŭtraleco. In: *Esperanto Internacia* 10, November, S. 162.
- 1949a: Persekuto kontraŭ Esperantisto. In: *Esperanto* 42, März, S. 32.
- 1949b: ...venis nova sento. In: *Esperanto* 42, April, S. 45.
- 1953a: Signifo de la Universala Kongreso en Zagreb. In: *Esperanto* 46, Januar, S. 12/13.

- 1953b: 38-a Universala Kongreso de Esperanto. 25 julion – 1 aŭguston 1953. Oficiala Komunikado Majon 1953. N-ro 7. In: *Esperanto* 46, Juni, S. 185.
- Sub la verda stelo. 1948. In: *La Ponto* 2, Januar-April, S. 22.
- Subsecretaria de turismo. [1965]: *Hispanio por vi*, o.O.u.J.
- Surpriza kongreso en Beograd. 1973. In: *Esperanto* 66, September, S. 131-153.
- Suttner, Bertha von: *For la batalilojn!*, Dresden 1914.
- Sutton, Geoffrey. 1985: Ni kongresos en Varsovio en 1987. In: *Esperanto* 78, Februar, S. 21/22.
- Svane, Eskil. 1959: Meze en Germanujo – Meze en la 20-a jarcento. In: *Esperanto* 52, November, S. 196.
- 1986: Nepermeseblaj eldiroj. In: *Esperanto* 79, Februar, S. 26/27.
- 1988: Kunlaboro kun MPK – ĉu riska por nia neŭtraleco? In: *Esperanto* 81, März, S. 56.
- Sviták, František. 1974: Sen abscesoj. In: *Starto* 7, Nr. 6, S. 3.
- Symoens, Edward. 1989: *Bibliografio de disertacioj pri Esperanto kaj interlingvistiko*, Rotterdam.
- 1995: *Bibliografio de disertacioj pri Esperanto und interlingvistiko. Suplemento*, Rotterdam.
- Szimkat, Annakris. 1985: Kion Zamenhof skribis al Christian Schmidt. In: Reinhard Haupenthal (Hrsg.): *Li kaj Ni*, Antwerpen, S. 337-348.
- Tappan Connor, Doris. 1950: Memorinda kongreso – Parizo 1950. In: *American Esperanto-Magazine* 45, August-Dezember, S. 115-119.
- Tedulo. 1906: Raporto pri la 2-a Universala Kongreso de Esperanto en Genève. In: *Lingvo Internacia* 11, 15. September, S. 489-518. Fortsetzung in *Lingvo Internacia* 11, 1. Oktober, S. 521-548.
- The Esperanto Red Cross Ambulance. 1915. In: *The British Esperantist* 11, Februar, S. 38.
- Thieme, Fritz. 1936: La 25-a Kongreso de Germana Esperanto-Asocio en Weimar. In: *Heroldo de Esperanto* 17, 14. Juni, S. 3.
- Tischer, Franz. 1957: Mondpacmovado en la GDR (DDR). In: *Germana Esperanto-Revuo* 10, Januar, S. 6.
- Tonkin, Humphrey. 1978: Pro neŝanĝemo ni riskas stagnon. In: *Esperanto* 71, Dezember, S. 209-212.
- 1984: Unesko travivos la nunan krizon. In: *Esperanto* 77, Mai, S. 81/82.
- 1988: Oni ne povas aliri la lingvan problemon en izolo. In: *Esperanto* 81, Januar, S. 9/10.
- Tortel, Jean Luc. 2005: Zamenhof kaj medicino. In: *Sennacieca Revuo* 133, S. 9-21.
- Tra la gazetaro. 1941. In: *Esperanto* 37, März-April, S. 16-17.
- Tra la mondo esperantista. 1947. In: *Esperanto* 40, August, S. 114-117.
- 1954. In: *Esperanto* 47, Oktober, S. 266.
- 1955. In: *Esperanto* 48, September, S. 255-258.
- Tra la mondo. 1957. In: *Esperanto* 50, April, S. 66/67.
- Traĉevskij, V. 1914: Per Esperantaj okuloj. In: *La Ondo de Esperanto* 6, Oktober, S. 156-158

- 1915: Italujo kaj Esperanto. In: *La Ondo de Esperanto* 7, S. 91-93.
- Tri trajtoj de la kvardek-oka. Amaseco – internacieco – juneco. 1963. In: *Esperanto* 56, September, S. 141-158.
- Tria Kongreso de U.E.A. 1912. In: *Esperanto* 8, 5. September, S. 233-237.
- Ubeko, W. Y. 1975: La forgesita faktoro. In: *Esperanto* 68, Januar, S. 7.
- „UEA forlasis nin“. 1989. In: *Esperanto* 82, Oktober, S. 164/165.
- UEA kunmetas allogan kongres-programon. 1967. In: *Esperanto* 60, Juli-August, S. 105.
- UEA. [1923]: *Interrilata Adresaro. Aldono al la Oficiala Jarlibro 1923*, o.O. u.J.
- 1917: *Esperanto dum la milito. 1917. Dua jara raporto de Universala Esperanto-Asocio*, Genf.
- 1934a: *Statuto*, Genf.
- 1934b. In: Kókény 1934: 546-548.
- 1938: Parolas la ciferoj. La Bilanco de IEL. In: *Esperanto* 34, 15./31. Juli, S. 48.
- 1939: La detruo de l' Ĉeĥoslovaka Respubliko. In: *Esperanto* 35, 15. März 1939, S. 11.
- 1980: *Statuto*, Rotterdam.
- Umberto Eco, l'espéranto et le plurilinguisme de l'avenir. 1996. In: Humphrey Tonkin (Hrsg.): *Esperanto, Interlinguistics, and Planned Language*, Lanham u.a., S. 199-229.
- Umeda, Yosimi. 1986: MEM en Volgogrado. In: *Esperanto* 79, Mai, S. 95.
- Universala Esperanto-Asocio. 1935. In: *Esperanto* 31, März, S. 38.
- Universala Federacio Esperantista (U.F.E.). Statuto. 1932. In: *Esperanto* 28, Februar, S. 178-183.
- Universala Kongreso de Esperanto, 3-11 Aŭgusto, Antverpeno. 1928. In: *Esperanto* 24, September-Oktober, S. 179-189.
- Unua Internacia Konferenco de la Neŭtrala Esperanto-Movado. 1975. In: *Boletín* 13, Juli-August, S. 23/24.
- Unua kongreso internacia de Esperantistoj. Calais-Dover, 7-8 Aŭgusto 1904. 1904. In: *Lingvo Internacia* 9, September, S. 271-274.
- Unueca propaganda Asocio en Germanio 1947. In: *Sennaciulo* 18, August-September, S. 4.
- Unueco estas forto. 1940. In: *Esperanto* 36, April, S. 25.
- Urueña, Maria Rafaela. 2001: Civito kaj juro. In: *Esperanto* 94, Oktober, S. 171.
- Usona samideanino. 1967: Agreso de USA en Vjetnamio estas krimego. In: *der esperantist* 3, März-April, S. 15.
- Varsovio: manifestacio pri miraklo. 1987. In: *Esperanto* 80, September, S. 149.
- Verda, Georgo (Ps. von Izrael Lejzerowicz). 1937: La jubilea. In: *Literatura Mondo* 7, Nr. 3, S. 97-100.
- Viktimoj de la atombombo. Travivaĵoj de atomvunditoj en Hiroŝima*. 1968. Tokio.
- Vilkki, Joel. 1954: Vizito en Sovetio. In: *Esperanto* 47, Mai, S. 141-145.
- Vilna Esperanto-Societo „Universo“. 1938: La voĉo de l' protesto. In: *Esperanto* 34, 15./31. Dezember, S. 76.
- Vogt, Anton. 1935: Nova celo – nova spirito! In: *Esperanto* 31, Januar, S. 3.

- Volger, Helmut. 1995: *Geschichte der Vereinten Nationen*, München / Wien.
- Walther, Kurt. 1934a: Bericht über die Einigungsverhandlungen zwischen DEB und NDEB. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, 1934, Juli, S. 110/111.
- 1934b: Wichtige Bekanntmachung des Bundesführers. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, August-September, S. 134/135.
- 1934c: NDEB gegen DEB. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, November, S. 168/169.
- 1934d: Offener Brief. In: *Der Deutsche Esperantist* 31, November, S. 172/173.
- 1935: „Jeder Deutsche kann, wenn er will, Esperanto lernen“. In: *Der Deutsche Esperantist* 32, November-Dezember, S. 162/163.
- Warden, J. M. 1916: Korespondado kun la Internigitoj en Harderwijk, Holando. In: *The British Esperantist* 12, September, S. 96.
- Waringhien, Gaston. 1948a+b: *Leteroj de L.-L. Zamenhof*, zwei Bände, Paris.
- (Hrsg.). 1970: *Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto*, Paris.
- 1976: Principa deklaro de la prezidanto de la Akademio. In: *Horizonto* 1, Mai-Juni, S. 53.
- Warum heraus aus dem DEB? 1934. In: *Esperanto in Deutschland* 1, Oktober, S. 2.
- Was wird das Ausland dazu sagen. 1935. In: *Esperanto in Deutschland* 2, April, S. 1.
- Werner, Ernst. 1947: Kufstein – simbolo de uneco (sic). In: *Aŭstria Esperanto-Revuo* 2, Oktober-Dezember, S. 145/146.
- Werth, Nicolas. 2000: Ein Staat gegen sein Volk. Gewalt, Unterdrückung und Terror in der Sowjetunion. In: Courtois u.a. 2000: 45-295.
- Wie es nicht zu sein brauchte... und wie es sein sollte! 1933. In: *Germana Esperantisto* 30, November, S. 175.
- Wiesenfeld, Ernst. 1934: Polujo. In: *Kökény* 1934: 443-448.
- Won Kenn. 1934: Ĉinujo. In: *Kökény* 1934: 97-99.
- Woyke, Wichard. 2004: Internationale Organisationen. In: ders. (Hrsg.): *Handwörterbuch Internationale Politik*, 9. Auflage, Bonn, S. 212-218.
- Wüster, Eugen. 1931: *Internationale Sprachnormung in der Technik, insbesondere in der Elektrotechnik. Die nationale Sprachnormung und ihre Verallgemeinerung*, Berlin.
- Xelba, Alex. 1971: La japanoj kaj la nigruloj. In: *Kontakto* 9, Nr. 4, S. 8.
- XV. Esperanto-Weltkongreß in Nürnberg. Aus dem 5. Rundschreiben. 1923. In: *Germana Esperantisto* 20, Juni, S. 93/94.
- Zacho, Kirsten. 1959: La plej Emocia Universala Kongreso. In: *Esperanto* 52, September, S. 141-155.
- Zakrzewski, Adam. 1897: Agentoj de Esperanto. In: *Lingvo Internacia* 2, August-September, S. 139/140.
- 1909: Esperanto en unua dudekjaro 1887-1908. In: *Pola Esperantisto* 2, Juli-August, S. 107-113.
- 1913: *Historio de Esperanto 1887-1912*, Warschau.
- Zamenhof, Ludoviko Lazaro. 1889: *Adresaro de la personoj kiuj ellernis la lingvon „ESPERANTO“*, Warschau.

- 1890a: Pri nia Ligo. In: *La Esperantisto* 2, 25. April, S. 33.
- 1890b: Pri la Ligo. In: *La Esperantisto* 2, 25. November, S. 53/54.
- 1915: Post la Granda Milito. In: *The British Esperantist* 10, März, S. 51-55.
- 1963: *Fundamento de Esperanto*, 9. Auflage, herausgegeben und kommentiert von André Albault, Marmande (Paris 1905).
- 1976: Hilelismo. Projekto pri solvo de la hebrea demando. In: *Ludovikito* 1976: 357-442.
- Želazny, Walter. 1986a: Oni ne diru, ke ili ne sciis. In: *Horizonto* 11, Januar-Februar, S. 3/4.
- 1986b: Puĉo en Pola Esperanto-Asocio (PEA). In: *Horizonto* 11, März-April, S. 26.
- Zickler, Wolfgang. 1934a: NDEB und UEA! In: *Esperanto in Deutschland* 1, November, S. 1.
- 1934b: Wir und die UEA. In: *Esperanto in Deutschland* 1, September, S. 2.
- Ziegler, Siegfried. 1948: Der Siegeszug des Esperanto. In: *La Ponto* 2, Juli-August, S. 37/38.